

přívodní malba / Pavel Matuška * Fotoreportáž / Kremnické GAGy – „Gunár“ pro Visokaie * Citát / Mural Art * Glosa / Calman a Jiránek aneb o „vzorech“ * „25“ / KUK do ČUKu (1990) * Dokument / Bedřich Kopecný (data) * Časopisy / Sorry č. 7/8 * Humor / Z našeho tisku * Blíženci / Tentokrát přistižený kleptomán! * Archív / Rozhovor s Janem Jeníkem - o půlNepraktí pozůstalosti * 3x / Letní čtení: Born, Slíva, Renčín * FECO / Volby presidenta: na jaře 2016 * Ze světa / Portugalsko, Kosovo, Španělsko * Z Polska / Kolaczek, Luczyński; Novák v Z. G... * Kalendarium * Ze Slovenska / Cartoon Gallery; Bumerang; Mozgy a O'Sekoer v Prešově * Z domova / „Vtip měsíce srpna“ = Simon; Výstavy: Zeman, Slíva, Plotěná – aneb léto nad Sázavou; Hanák: Jak se rodila Portheimka * Výsledky / Čína, Brazílie, Chorvatsko, Portugalsko, Sýrie, Rumunsko * Propozice / Slovensko, Rakousko, Polsko... * aj.

e-GAG

Měsíčník autorů a přátel české karikatury e-číslo 2015 / 9 XIII. ročník

OBRÁZKY: MATUŠKA, HRDÝ, BIDLO, KULOVANÝ, KOŠTÝŘ, DRLJEVIČ, TOMASCHOFF, CHUNTRA, LEURS, SERRE, BOGORAD, TAUSSIG, SINÉ, ROBS, MARKUS, SPAHR, NEPRAKTA, ŠOUREK, SIKOH, SERGEJEV, KAMBIZ, BOUTON, BOSCO, CALMAN, JRÁNEK, RENČÍN, VHRSTI, KEMEL, WINTER, KOPECNÝ, DOSTÁLOVÁ, VELICKÝ, SIMON, PIRKL, KUESTANA, KOSANOVÍČ, MACHADO, BONDAROWICZ, VICO - AJ.

Pavel Matuška: „Myslíme, tedy jsme“ (pocta Augustu Rodinovi)

Tolik Myslitelů! Dokonce i mezi autory... Rodinova plastika asi nejvíc ze všech sedne tomu, kdo rád uvádí známou postavu do neznámé situace. Někdy jde o vysloveně legrační kontrast, jindy o ryzí surrealismus. A někdy – jak to jen říci, aby to nebylo klišé – no, že prostě ten vysochaný myslitel donutí diváka k zamyšlení... V tomto GAGu jsme věnovali tomuto tématu tři stránky (a ještě zbylo trochu místa také pro vaše i cizí **Mony Lisy**).

Auguste Rodin: „Myslitel“

Ve francouzském originále *Le Penseur*. A v dalších jazycích pak *Mislilac, Mišli-ciel, der Denker, el Pensador, the Thinker...*

Při pohledu na horní kresbu vlevo se nabízí i *Trinker* - či snad *Drinker*?

Rodinův *Myslitel* patří s renesančním *Davidem* Michelangela Buonarrotiho a antickou Antiochovou (snad) *Venuší z ostrova Milos* k obecně (světově) nejznámějším sochám. A jde o dílo z novověku, na rozdíl od obou jmenovaných „soupeřů“. A též nejspíš k nejčtetněji reprodukováným uměleckým plastikám...

Nebereme-li tedy v úvahu *Madonu* (s Ježíškem) ani *Pietu* (Panu Marii s Ježíšem sneseným s kříže) anebo *Ježíše* na kříži. A samozřejmě vyloučíme-li pomníky konkrétních císařů, králů, vojevůdců i prostých vůdců. Jejich význam i četnost jsou obvykle časově omezeny a též jejich umělecká kvalita je velmi různorodá - ať už sedí na koni či na trůnu. Naše generace si asi nejvíc pamatuje stovky *Leninových* soch, ještě dnes v Rusku málem posvátných...

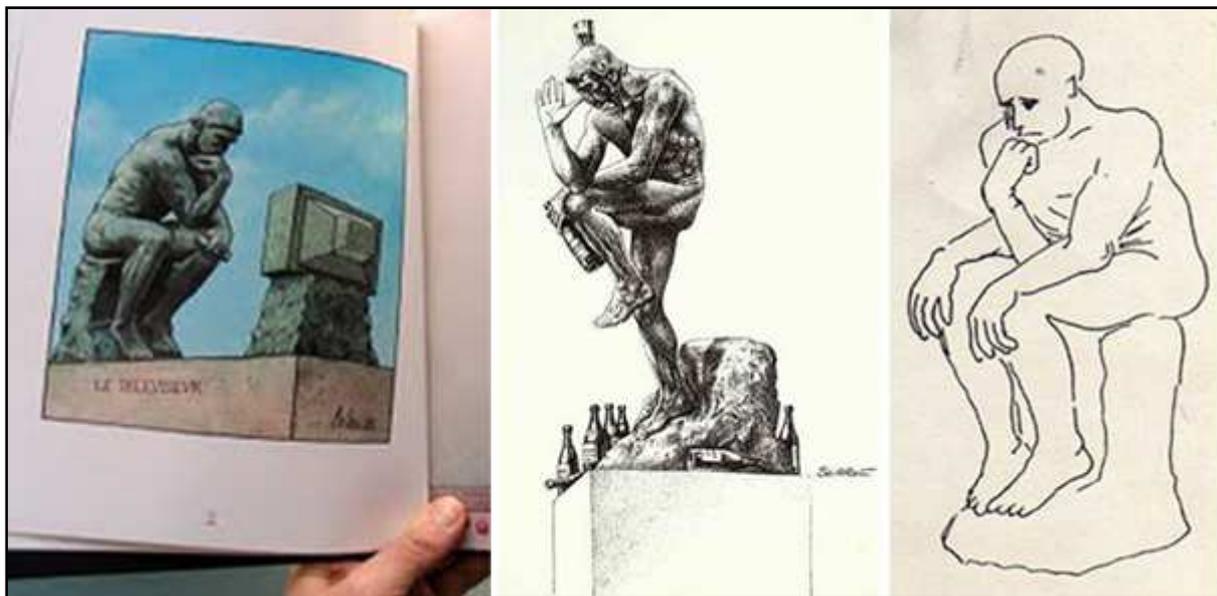
V e-GAGu jsme před časem uvedli několik příkladů, jak se může starý *David* hodit do nových vtípů. A během posledního desetiletí už jsme přinesli také soubor obrázků, které využívají při vzniku nového díla i jiný dobrý motiv – vyděšenou tvář z nejoblíbenějšího obrazu expresionisty *Eduarda Muncha*. Ovšem ve větší přehlídce, kterou jsme

minule začali *Monou Lisou*, nemohou nejpozoruhodnější díla ze světa chybět.

Zajímavou přehlídku figur z děl významných umělců, které rádi karikaturisté zapojují do své tvorby, představuje vtíp (viz!) situovaný do čekárny ordinace plastického chirurga. Zde jsou nejen *Myslitel* (a *Venuše de Milo*), ale i různé dámy ze slavných obrazů v čele s *Mona Lisou*!

Kresby shora dolů: **Darko Drljević** (Černá Hora), **Jan Tomaschoff** (Česko/Německo), **Tawan Chuntra** (Indonézie)

Budeme se v našem cyklu snažit, abychom jich našli a poznali blíže co nejvíc. Ovšem závisí to i na kooperaci (nebo snad lepší komunikaci?) s našimi autory: pošlejte své verze a nápady na naše téma a pokud najdete dílo někoho cizího, též reprodukcí nepohrdneme.

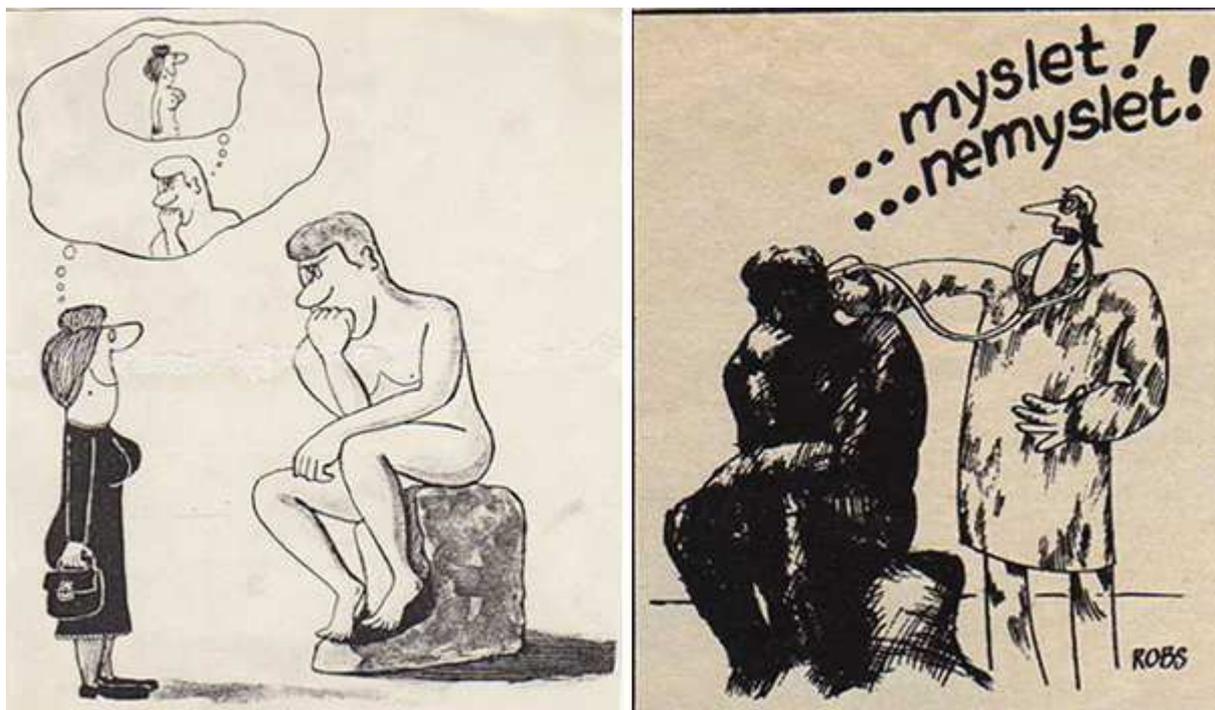
Kresby: **Pol Leurs** (Lucembursko), **Claude Serre** (Francie), **Viktor Bogorad** (Rusko)

Ze složky, v níž máme uloženy nastřádané *Myslitele*, jsme vybrali tyto tři kousky (**viz výše**). A z dílny *Pavla Taussiga*, jenž pro GAG vybral více než tucet svých prací – fotomontáží – jsme využili zatím toto trio verzí, které mají - každá sama o sobě - něco do sebe. A takto vedle sebe dávají každému možnost vymyslet ještě něco zbrusu nového. Oceňujeme například to, že si dal tu práci a našel statui *Myslitele* zachycenou fotografem zepředu...

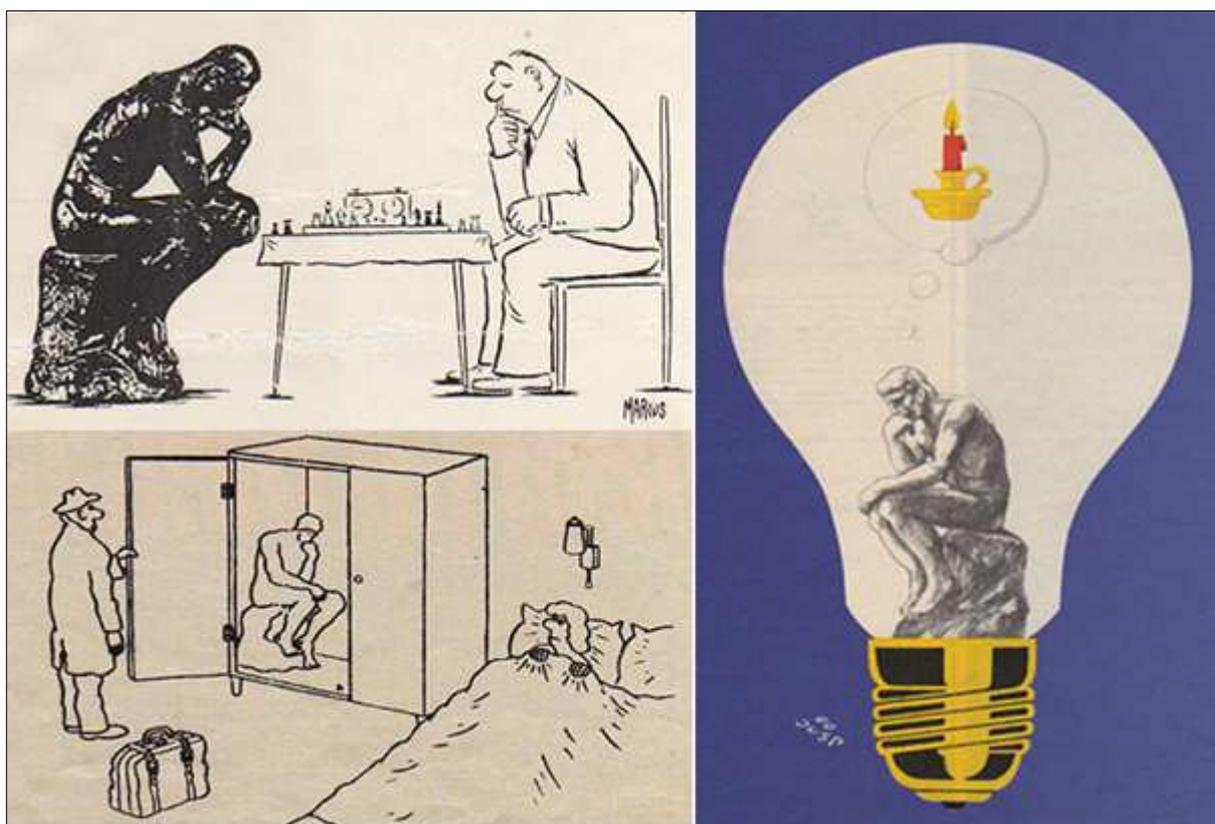

Kresby: **Pavel Taussig** (Slovensko/Německo) aneb tři varianty jak naložit s jedním snímkem slavné skulptury *Augusta Rodina*

Jaká slavná výtvarná díla už v archívu GAGu schraňujeme? Je jich poměrně hodně, z nichž nyní vybíráme do tohoto cyklu. Především se při tom řídíme počtem, tedy množstvím kvalitních parodií anebo žertovných verzí. Ale též bereme v úvahu obecnou znalost původního díla – aby naši autoři (abonentí) měli co nejširší možnost nám zaslat své kousky. Proto prozradíme, která další témata připadají v nejbližší době v úvahu: Diskobolos, obě Venuše (ta z Milo i ta z Věstonic), Poslední večeře, Leonardův muž v kruhu, Laoakon a synové, Maja (nahá i oblečená), Rembrandt... A také něco roztomilého do vánočního GAGu. Třeba ten **Munch**?!

Kresby: **Siné** (Maurice Sinet - Francie), **ROBS** (Róbert Szećówka – Polsko/Německo)

Kresby: **Markus** (Německo), **Jürgen Spahr** (Švýcarsko), vlevo dole *autor neznámý* (z Ludas Matyi - Maďarsko)

Poznámka:

Asi jste mezi vybranými kousky ze světa (a možná i mezi těmi od našich autorů) našli i nějaký kreslený vtip s Myslitelem, který už z GAGu znáte. Během málem třinácti let existence e-časopisu jsme tu už „dali světu“ tisíce obrázků, zatímco náš redakční mozek za tu dobu přišel o tisíce neuronů, které měly toto povědomí na starosti... Věříme, že malé „opáčko“ nikoho nezabije, když jde v jádru o co nejpestřejší expozici vtipů na toto téma. Přesto: odpusťte... /r/

A ještě jednou „Mona Lisa“

Nu a ještě pár **Giacond**, které jsme opomněli v minulém čísle... Nejprve – ten malý **obrázek vpravo Mona Lisa made in China** od nejslavnějšího Iránce **Kambize** skvěle poukazuje onu notoricky známou čínskou praxi – umění úplně všechno cizí věrně okopírovat. Ale současně je to docela případná anonce na dnešní dokončení našeho přehledu „kopistů“ Leonardovy **Giacondy** od autorů z mnoha zemí – nejen z Číny!

Ještě ani neoschla barva z poslední vytištěné stránky minulého čísla e-GAGu – a už se v e-poště hlásily o slovo první zásilky s obrázky. Nejen Myslitelce, o které jsme měli zájem především, ale i mnohé další kousky, na něž (většinou) dojde až později. A mezi nimi i další Mony Lisy, o něž jsme samozřejmě opět projevili zájem. Věděli jsme, že kdesi v autorských deskách (e-složkách) nějaké ty dámy určitě zbytečně zahálí. Zde jsou dvě „mončiči“, které přišly jako první: **Jaroslav Kopecký** vybral jeden podařený vtip z tisíců kousků od **Nepraktky** (pochází z r. 1980) a také **Emil Šourek** poslal svého křížence. Kdy a kde se potměšile se usmívající **Giaconda** zmocnila hranostaje své sokyně, to jsme od Šourka nezjistili. Ale bylo to zřejmě až v rámci zběsilé privatizace na konci minulého tisíciletí.

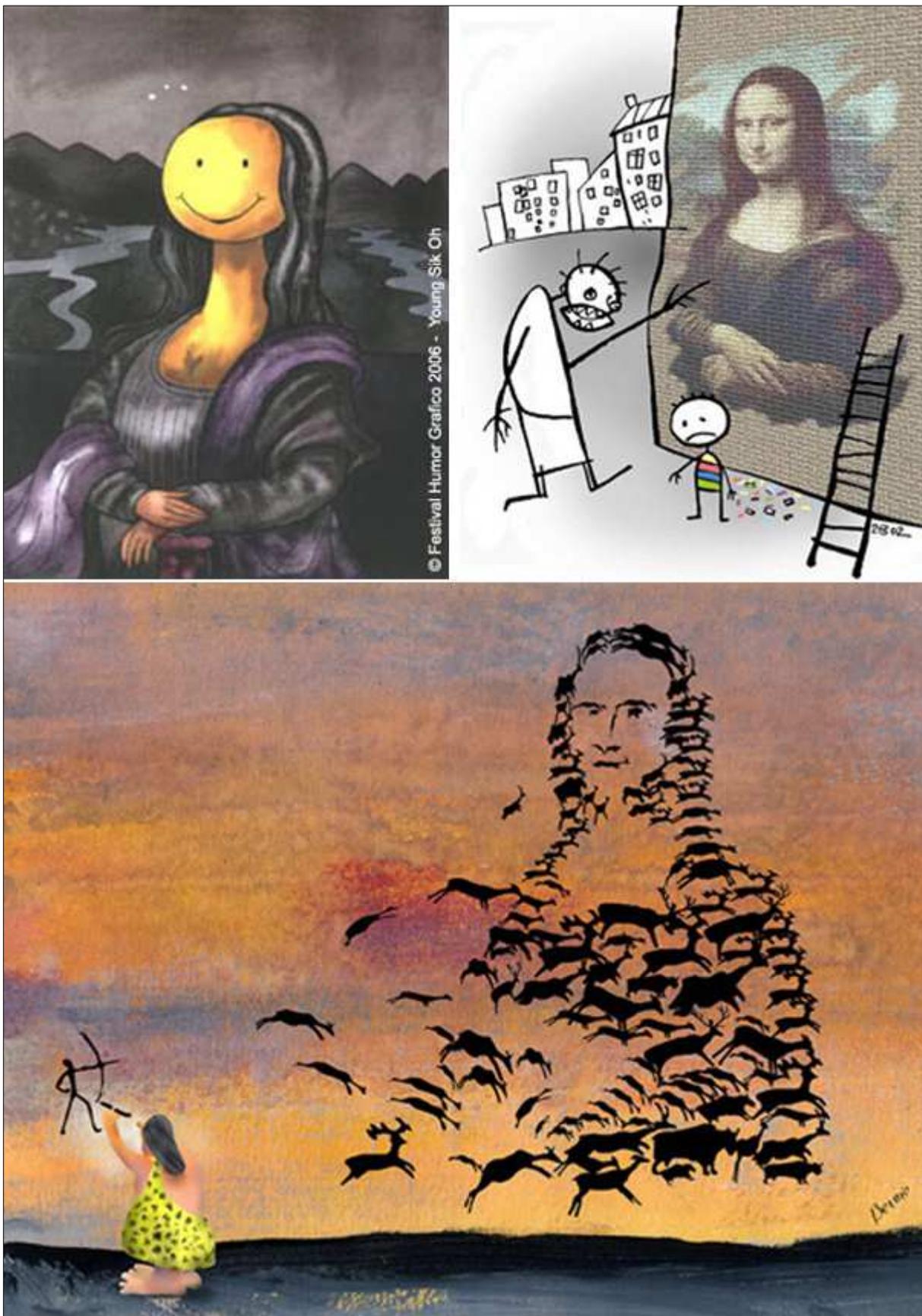

„Mona Lisa, kontroluj se! Co kdyby tě s tím idiotským úsměvem někdo namaloval!“

Ale co nyní musíme, je doplnit jméno autora „**Dámy s hranostajem**“ chybějící v minulém čísle – v poněkud uspěchané edYtaci srpnového vydání zůstal tento údaj nedoplňen. Chtěli jsme si totiž původně znovu ověřit, že se nemýlíme, když soudíme, že i tuto ženu portrétoval stejný mistr co *Monu Lisu* – tedy **Leonardo da Vinci**. Dílo totiž není signováno, ale nakonec se ustálil názor, že je též od *da Vinciho*. Bylo vytvořeno v r. 1498 a visí v Krakově.

Kresby: **Neprakta** (vlevo) a **Emil Šourek** (Česko)

Na okraj: Docela případná otázka, kterou si asi každý musíme klást a poté i odpovědět je, nakolik je použití díla jiného autora ke svému vlastnímu dílu poctivé. Autorská práva po staletích už neplatí, navíc autoři těchto nových maleb a kreseb se svým činem netají. Naopak, na známosti slavného díla přece svůj vtip stavějí. Tím se zcela zásadně liší od plagiátorů, které občas předvádíme na pranýři milosrdně zvaném „**Blíženci**“. Dnes v něm najdete pravý opak výše zařazených kousků. Totiž dílo člověka, který evidentně krade cizí nápady. Ale ne kvůli nějakému diplomu ze soutěže či katalogu. On se nejspíš tou zlodějnou též bezostyšně živí!

Kresby: **Joun Sik Oh** (Korea), **Alexander Sergejev** (Rusko) a **Bernard Bouton** (Francie)

Pěknou malbou francouzského karikaturisty **Bernieho Boutona** téma „Mona Lisa“ končíme. Jde o dílo, jež jako by přímo nabádalo, aby dalším místem pro zastávku našeho cyklu byla jeskyně. Ve skutečnosti máme v krabici s vtipnými kresbami opravdu několik takových, které

se **Altamírou** a dalšími jeskynními malbami pravěkých autorů podobně inspirovaly. Ale máme jich zatím příliš málo na to, aby předbíhaly ve frontě, kde čekají mnohem častěji využívaná díla. Takže - zde je rozhodnutí o třetím díle...!

Své varianty na pravěké jeskynní malby klidně pošlete, ale především se mrkněte do svých šuplíků nebo katalogů a do GAGu přispějte na téma:

Van Gogh: Autoportrét

Pro inspiraci přidáváme tuto povedenou ukázkou ze zahraniční tvorby – autorem kresby s nečekanou pointou je **J. Bosco Azavedo** z Brazílie. Takové funkční využití hned dvou známých motivu z díla Mistra stojí jistě za... Za co...? Nejspíš za pochvalné zamlaskání...

Blíženci / Tedaáááá! Kleptomane, není to už trochu moc?

<p>LEGNICA 1998 SKOPJE 1999 Second Prize: Mohammadreza Babaei – Iran Winners in 2nd International Cartoon Contest Simba 2013, Mexico</p>	<p>wieslaw walkuski</p>
<p>Design Graphique MILTON GLASER 1973 knokke 2014 awarded second prize Mohammad Reza Babaei</p>	<p>Timm Ulrichs</p>
<p>Mihai Criste International Contest of Caricature and Cartoon of Vanden 2013 Honorable Mentions: Mohammad Reza Babaei</p>	<p>2do. Concurso Internacional de Ilustración Social 2nd International Contest of Social Illustration Mohammad Reza Babaei (Iran) http://asretadbir.com http://news.ir/khabar/6F0018904143 http://gilan.farhang.gov.ir mohammadreza babaei.Iran http://asretadbir.com ryohei hase Mohammad Reza Babaei http://asretadbir.com</p>

Jeden ze známých „lovců dvojníků“ si dal opravdu tu práci, aby všechny kousky bezohledného „zloděje obrázků“ z Iránu zdokumentoval. Jak vidíte, stálo to za to. Nalevo je originál, na pravo také, ale od jiného autora! **Mohammad Reza Babaei** si rozhodně s nějakými *copyrighty* starosti nedělá. Ba ani své krádeže nemaskuje. Prostě šlohne celé dílo a prodá... Už vloni se na něho zaměřili na webech „lovci *similitary*“, ale autor má zřejmě hroší kůži. Anebo si myslí, že *do Iránu cesta dlouhá*...? Je samozřejmě málem obdivuhodné, že jeho schopnost objevit a pak využít nějaké cizí výtvarné dílo sahá až do hloubky 70. let minulého století... /R/

Na letošním bienále kresleného humoru v **Novém Bydžově**, které se koná na tradičním místě při tamní srpnové pouti, představilo se celkem 29 autorů, kteří poslali téměř dvě stovky vtipů (**na horním snímku**).

Porota udělila dvě ceny, další dvě díla vybrali oba spoluřadatelé.

1. cena - **Lubomír Lichý**; 2. cena - Jiří Novák a Jaroslav Skoupý; 3. cena - Marek Simon; Cena Galerie U sv. Jakuba: Iva Valocká; Cena ČUK: Břetislav Kovařík. Krom většiny oceněných z autorů a porotců dorazili kupř. Miroslav Barták, Jaroslav Dostál, Roman Jurkas, Jiří Bernard a E. Šourek. Za domácí (**viz foto vlevo**) pak galerista **Jan Beneš** a místostarosta **Bohuslav Orel** (v bílé košili). K výstavě vyšel i letos katalog. K jedné z mála pravidelných akcí spolupořádaných českým spolkem karikaturistů má dojít opět za dva roky. Co takhle získat pro veselé bienále přátelské městečko i v sudých letech? Vždyť jen na mapě Moravy se podobně velkých sídel, jakým je *New Bydžoff* nalézá aspoň stovka... (red./web)

Snímky: webové stránky města Nový Bydžov

Pavel Hanák: Čtyři z pětky v Portheimce
(expozice výtvarného humoru očima
vystavovatele)

Někdy v dubnu mně zavolal Vít Olmer, že jsou se Simonou Chytrovou v kulturní radě Městské části Prahy 5 - a jestli bych nechtěl vystavovat v Portheimce, že by to zkusili prosadit na radě. No já jsem jim řekl, že Portheimka je veliká a že bych tam vystavoval rád, ovšem společně s Koštýřem, Rakusem a Setíkem. Vystavovat sám, to by asi byla nuda. No představte si na tři sta karikatur. Už tehdy se v restauraci „Zubajda“ zrodil nápad „Čtyři z pětky“. Simona to tedy v té radě prosadila a my jsme mohli začít připravovat výstavu.

Zašel jsem si do Portheimky a změřil jsem výstavní prostory, namaloval jsem si půdorysy místností s poznámkami o možnosti zavěšení obrázků. Zeptal jsem se místních dam, které tam pravidelně slouží, jestli je lepší zaplněná výstavní místnost nebo volnější pojetí zavěšení obrázků. Obě paní mě potvrdily, že zaplněná výstavní místnost je koukatelnější. První místnost má rozměr 6,1 x 8,2 m, druhá 12,3 x 8,2 m. Zakreslil jsem do půdorysu rozvržení obrázků a vyšlo mi, že jich bude na každého zhruba 70 kusů. Nastala úprava rámců. Všechny rámy jsem musel očistit, slepit, napatinovat a dát zasklít. Do velkých rámců jsem objednal fólie.

V první místnosti jsem navrhl 9 bílých rámců 1000 x 700 doplněných 10 rámečky menšími od Jirky Koštýře a jedním červenohnědým rámem od Setíka. Sokl 80 x 80 byl osazen Setíkovou plastikou „Charakter“ z dubového dřeva. Základem druhé místnosti (na síti u oken) je 8 obrázků 1000 x 700 s politickou tematikou. Doplněny byly dalšími třemi obrazy 1000 x 700, Koštýřovými obrázky a 20 červenohnědými rámy 530 x 680. Dalšími výstavními prvky bylo čtrnáct oválných a kulatých rámců, které opticky zjemnily celkové uspořádání. Ve vitríně byly umístěny další plastiky: Setíkova „Jarůška“ a Hanákova díla „Lenin maják, Lenin zvon, milá Maruš už jseš v tom“, „Veganská svačinka“, „Forma potřebuje obsah, obsahem může být forma“ a Rakusova „I andělé mají svůj den“. Volně na ploše byly ještě umístěny papírové plastiky Koštýře „Masakr v Ráji“ a „Tonoucí se vzpěrač“.

Stěna s politiky Havlem, Klausem, Zemanem, Leninem, Putinem, Sobotkou, Žirinovským, Kohlem, Merkelovou, Babišem, Krnáčovou, Bakalou, Halíkem, Kováčem, Clintonem, Dubčekem, Hudečkem, Středulou, Pithartem a dalšími byla zvolena záměrně, aby mohli návštěvníci porovnat karikatury jednotlivých kreslířů. A taky pro to, aby si uvědomili, že tu karikatury nekreslí jenom V. Teichman, J. Blecha, Š. Mareš či P. Reisenauer. Všechno bylo připraveno, adjustováno, jen to navěsit na stěny. Setík ještě vyrobil a vymyslel plakát, poutač a katalog.

V neděli 2. srpna 2015 jsme převezli obrázky do Portheimky a začali jsme navěšovat. Na síti pomocí háčků, na zdi pomocí hřebíčků. V pěti lidech jsme pracovali od půl desáté do sedmi večer. Druhý den jsme jenom doladili detaily, umístili stojany s životopisy, dolepili cedulky a pak už jsme čekali na zahájení vernisáže. Tu obstaral *Buřt* alias Jiří Hlaveš. Domluvil s kamarádem Otíkem Ferneckým, že nás doveze před Portheimku limuzínou Mercedes. Tak nás tam tedy nacpali, objeli jsme blok a parkem přijeli k Portheimce. Vítání davy (asi 130 lidí) jsme vystoupili před Portheimkou.

Úvodního slova se ujal R. Rakus - předseda ČUK - a v této řeči pokračoval uvnitř výstavní místnosti. Přivítal všechny a poděkoval všem, kteří se zasloužili o tuto výstavu. Především MČ Prahy 5 zastoupené P. Spisarem, V. Olmerovi, S. Chytrové, M. Falíkovi, kapele Extempore s J. J. Neduhou, K. K. Navrátilem a J. Petráskem. A též P. Hanákovi, M. Setikovskému a mgr. M. Hlavešovi PhD. Poté krátce promluvili Petr Spisar, vedoucí oddělení kultury Městské části Praha 5 a mgr. Milan Hlaveš PhD, kurátor oddělení skla UMP Muzea a člověk, který nás a naše kresby zná již nejméně 25 let. Ten vyzdvihl naše společné rysy a zdůraznil i odlišnosti. Například to, že jsme všichni z Prahy 5, chodíme spolu do hospody *Zubajda*, rovněž na Praze 5 a všichni kreslíme do časopisu *Sorry*. Zahrála skupina *Extempore* a výstava byla prohlášena za zahájenou.

A kdo že se všechno zúčastnil. Z ČUK to byli kromě vystavujících a jejich poloviček M. Barták, J. Bernard, J. Dostál, R. Jurkas, J. Koutek, J. J. Neduha, K. K. Klos, E. Šourek, M. Čásenký, R. Kučerová a z ostatních zajímavých hostů režisér V. Olmer, S. Chytrová, M. Falík, Song Mi Kim, I. Vaňous, J. a K. Musilovi, V. Matějka, J. Hlaveš, H. Navrátilová, J. Seifert, Z. Zeman, J. Janula, V. Veselská, L. Mastilák a mnoho dalších. Zábavnou vložku obstaral Radovan Rakus, který dovolil asi deseti cikánským dětem vstoupit do galerie, aby si prohlédly obrázky. Po občerstvení však dětičky zmizely. Od sedmé hodiny pokračovala vernisáž v restauraci zvané *Zubajda* a úspěšně ji ukončila až půlnoc.

Pavel Hanák

Snímky z přípravy výstavy: archiv autora

Shledání po letech: **Luděk Bárta**

To jméno i kreslířův styl si pamatujeme z prvních let ČUK, jejíž byl zakládajícím členem. Kdy jím být přestal a proč, vědí asi jen pokladníci unie karikaturistů. Že autor **Luděk Bárta** žije a tvoří jsme objevili nikoliv z pozvánky na vernisáž výstavy, ale v lékárně. Ve frontě směřující zvolna k pultíku „léky na recept“ padl zrak redaktora na stůl s reklamními tisky a – vida! Člověka zdeformovaného profesí nezaujmou tílka svižných manekýn zvoucích k různým kúrám, ale vtipná kresba. Sešitek se nazývá „*Mužské sexuální strasti a pasti*“ a je od „předního českého sexuologa MUDr. Zlatko Pastora“. Avšak oko zaujal vtip na obálce - jeden ze čtyř, kterými Bárta oživil sešitek. Ten poradí, jaký medikament si má koupit muž středního věku, jemuž hapruje erekce...

Kresba reklamní (viz vedle!), úroveň slušná, vtipy tak akorát. (Účinek neznáme...) (r)

Vtip měsíce srpna

V srpnovém kole soutěže ČUKu se objevilo hned několik nováčků, které jsme dosud v soutěži nevidali. I když se někteří dostali až do užšího výběru, první příčky obsadila opět známá jména. A známé jméno zasedlo nově také v porotě. Žádosti o hodnocení kreseb vyhověl Miroslav Barták.

Porota nyní dosáhla celkem dvanácti osobností z oborů kresleného humoru, médií, žurnalistiky, vydavatelství a dalších. Mělo by se to projevit vyváženějším hodnocením a méně těsnými výsledky. Ne vždy totiž měli všichni porotci čas hlasovat a o vítězi pak rozhodoval i jeden jediný bod.

To ovšem není případ **srpnového kola**. To s převahou vyhrál **Marek Simon**, když získal vysoké hodnocení od sedmi z devíti hlasujících porotců. Tak jednoznačný výsledek jsme v soutěži ještě neměli. Souboj mezi druhým a třetím místem byl mnohem vyrovnanější a nakonec ho o dva body vyhrál opět **Marek Simon (nahore)** před **Miloslavem Martenkem**. Ten zase postoupil do užšího výběru se všemi třemi kresbami, takže si po přepočtení bodů za umístění odnášejí do průběžného hodnocení oba autoři v podstatě stejný počet.

Pětici nejlepších vtipů doplňují 4. **Jiří Pírk (obr. dole)** a 5. **Jan Tomaschoff**.

Ukázky kreseb najdete na: <http://www.ceska-karikatura.cz/cs/vtipy-mesice/detail/38/>

3x Pramen zdraví z Posázaví

K letním výstavám u Oty Kmínka v Ratajích n/S.: Zeman, Putin, Slíva, Plotěná, Havel!

Po jarní výstavě karikatur **Miloše Zemana** a **Vladimira Putina**, které jsme nashromáždili v e-GAGu a které pak na náš podnět tucet autorů přepsalo do Ratají nad Sázavou – respektive

ještě o něco doplnilo, aby *galerie Chodba* byla plná - následovala v červenci další vernisáž – tentokrát grafik **Jiřího Slívy**. Kmínek k tomu poznamenává svým rázovitým stylem:

„Ten Jirka Slíva vybral pro Rataje tak skvělé obrázky, že sem se tomu sám divil. Von to slovo obrázky nemá rád, tak to trochu napravuju, pokud už není pozdě: Jirko, děláš nádherný grafiky! Dyž

se na to podívám měsíc zpátky, tak čemu sem se divil? S Jirkou to jinak dopadnout nemohlo. A po vernisáži sme si fakt dlouho přes půlnoc hráli na kytáry, vzpomínali na kámoše výtvarníky a muzikanty, kerý nás čekaj u nebeskýho baru a tak.“

A 8. srpna přijela se svou výstavou do penzionu „14“ Marie Plotěná. Jak o tom vypráví galerista:

„Byla to snad nejněžnější výstava v Chodbě. A nejen v Chodbě. I před barákem na chodníku, kde sme zahájili už čtyřačtyřicátou expozici. Bylo tam něžnejch čtyřecet nad nulou, skvělý něžný červený od Pálavy tak šestnáct stupňů, no prostě něžnost sama! A večer v Pivovárku Vláda Merta, kerej už zas tak výrazně něžnej nebyl, Marii se ale moc líbil. Všem se moc líbil. Díky, Marie Plo-těná!

Na 12. září tr. se (těsně před uzávěrkou tohoto čísla) chystalo v „Chodbě“ otevření mezinárodní výstavy sestavené z části příspěvků přicházejících do déletrvajícího projektu **České unie karikaturistů** nazvaného „Svět kreslí Havla“ – všechny obrázky najdete pohodlně na webu spolku. A fotku z vernisáže snad najdete v příštím čísle našeho GAG-magu. (red.)

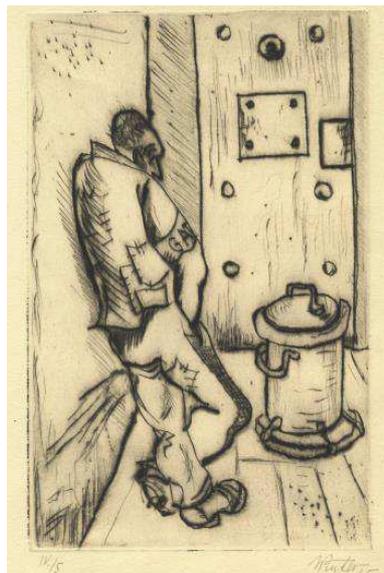
Na fotkách z Ratají n/S: **Kemel** (vlevo) představil svého Putina a Zemana, **Slíva** (vpravo s Hrabánkem a Kmínkem) své grafiky (bylo 35 °C), **Plotěná** krom kreseb i skvělé červené od Pálavy (bylo 38°C)

Z nových knih: Baf

Rudolf Štorkán, výtvarník a příležitostný „cartoonista“ oznamuje, že v knihách Googlu právě vybafla na malé i větší čtenáře elektronická publikace **“Baf a jeho šťastný den”**.

Obrázková knížka – jak praví anonce - je připravena pro začínající čtenáře tak, aby je nejen pobavila, ale nenásilnou formou také poučila. Naučí se základní číslice, hodiny, dny v týdnu, měsíce a pod. Děti prožijí nevšední den s hlavním hrdinou komiksu psem **Bafem**, seznámí se s jeho kamarády, navštíví jeho školu, pojedou lodí na výlet do ZOO, zachrání tonoucího kocoura, oslaví narozeniny... A na závěr dojdou společně k poznání, jak je důležité mít někoho rád.

(red.)

Neprakta, jak ho neznáte...

Další výstava prací **Jiřího Wintra**, která se vrací do jeho (nekarikaturistických) výtvarných začátků. Už jsme ho poznali jako přírodovědce, historika, antropologa i orientalistu...

Ale tentokrát zveme do Prahy, kde se v Židovském muzeu představuje ta část díla a života známého karikaturisty Neprakti, která může leckoho překvapit. Týká se života Jiřího Wintra za protektorátu v období druhé světové války.

Krom realistických grafických děl z těch let (**viz obr. vlevo z roku 1945**) ovšem tu nechybí ani židovské vtipy, které **Jiří Winter** (po tatínkovi židovského původu) rád poslouchal a též ilustroval.

Více najdete na: <http://www.neprakta.com>

Dřevěné objekty & asambláže Petra Johanuse

Petr, bratr někdejšího autora kresleného humoru beze slov **Václava Johanuse**, bilancuje svou životní tvorbu na výstavě v samém Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích. **Jiří T. Kotalík** 14. září výstavu zahájil, **Vladimír Mišík** zahrál a až **do 8. listopadu** tr. ji lze navštívit v otevírací době muzea: mimo pondělí vždy od 9 do 17,30 s hodinovou polední přestávkou.

Překvapení 1: Hofman strašil (a bavil) na hradě!

Miloš Kohlíček se vydal na letní výlet do ráje (toho Českého), toulal se po skalách a také si zašel na tamní známý skalní hrad Valdštejn. Prý, aby vstřebal něco historie. A co nevidí? Na hradě hned zkraje vtipy kolegy karikaturisty **Zdeňka Hofmana!** Užil si tak sympatické úsměvné překvapení v jedné části brány tohoto historického objektu, včetně panelu s humornou mapou kraje složenou z obří série autorových pohlednic (viz sklo **vpravo dole**)

Hofinova výstava "**Křížem krážem - Humor na cestách**" na deseti panelech (viz fotografie) pro tuláky v tom našem ráji však trvala jen do konce letních školních prázdnin - do 31. 8. 2015. Škoda, že ne každý autor humorných kreseb nedokáže oznámit trochu dopředu téměř dvěma stovkám abonentů GAGu svou akci. Ale o to větší poděkování za každou informaci od našich čtenářů, kteří na svých cestách na takovou výstavu narazí – jako právě **Miloš Kohlíček** (a pošlou i fotodokumentaci!)
Snímky: Miloš Kohlíček

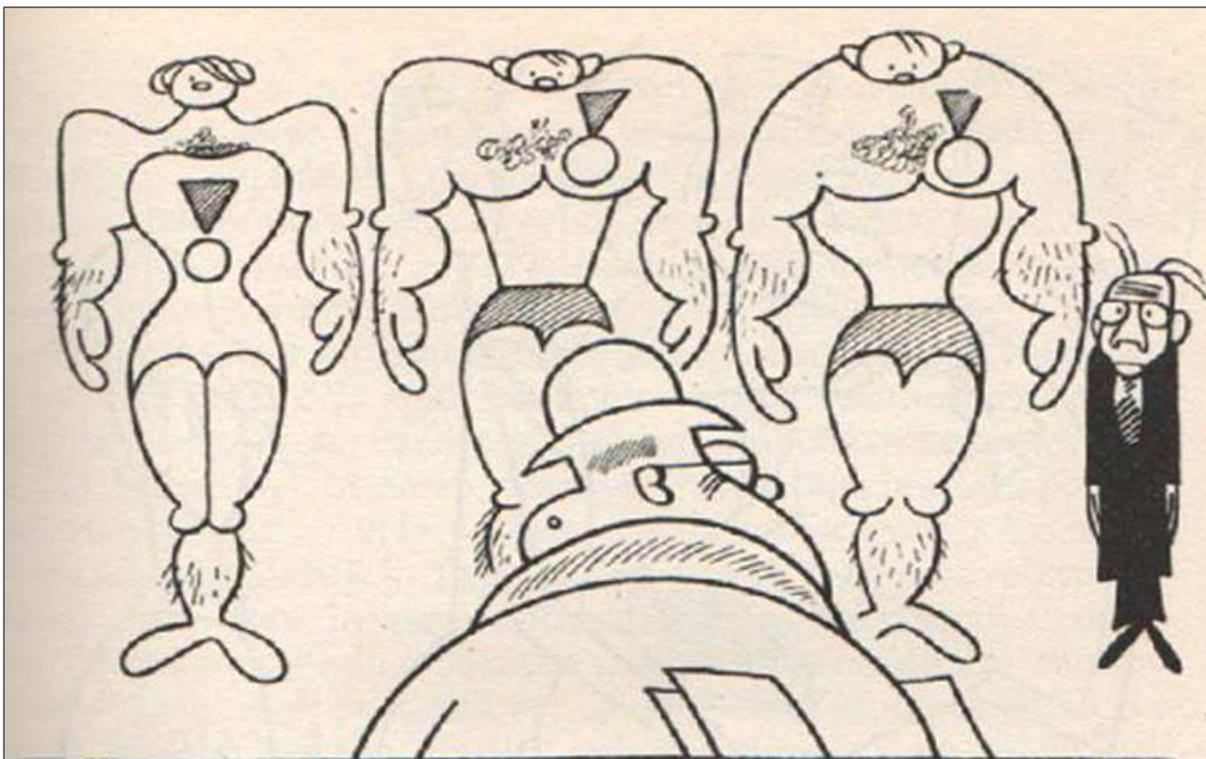
Někdo to má rád... Vostrý

Od 10. září do 18. října v Městském kulturním středisku v Tachově (na náměstí Republiky) vystavuje starý „tapír“ **Mirek Vostrý** ilustrace ke knížce pohádek s názvem „Zlatý poklad“ – otevřeno tu je od 13 do 17,00 hod. Anebo zkontrolujte adresu:

<http://www.mirekvostry.cz/node/po-usi-v-penezich>

František Bidlo v Památníku národního písmenictví – foto Jan Koutek

169. KONEČNĚ MÁME RÁDY

Na levém křídle a poslední já budu stát...

Na vás tam vzadu se už nedostalo. Letos jsme měli mnoho sportovců, na kulturu nezbylo

58. Mír Sovětů s Vatikánem uzavřen! Stalin daroval Msgr. Šrámkovi zánovně uniformu rudého gardisty

33. 1200 POPRAV V ŠANGHAJI „Tak, a teď, když je jich dost povražděno, můžeme proti tomu podat protest.“

Politické a sociálně-kritické kresby představuje výstava **“František Bidlo – Homo politicus”** v pražském sídle *Památníku národního písemnictví*. Komorní výstava v *Malé síni* se koná k připomenutí 70. výročí konce 2. světové války a vernisáž proběhla 3. září - symbolicky v den stodvacátého jubilea Bidlova narození.

František Bidlo se představil ve dvacátých letech coby jeden z nejvýraznějších domácích autorů politických kreseb a během třicátých let byl mnohými kritiky nazýván prvním a nejvýznamnějším politickým karikaturistou své doby. Byla to především politická karikatura, kterou Bidlo dokázal povýšit nad pouhé ilustrace kritických komentářů. Jeho politické, sociálně kritické a protiválečné kresby zakládají svoji působivost na výtvarném vyjádření, nikoliv slovním doprovodem.

Umělcova pozice radikálně levicového kreslíře se odrazila v jeho negativním postoji k politické reprezentaci první republiky. Řada politických témat svědčí ovšem o nadčasovosti či dokonce k nové aktuálnosti Bidlovy tvorby. Naše ukázky pocházejí z tlusté publikace **“Bidlova čítanka” vydaná sice v roce 1959, ale až překvapivě málo papouškovité pokud jde o oficiální politickou mantru 50. let u nás. Jisté vysvětlení najdeme v tiráži, kde se vyskytují jména autorů díla: **Arsen Pohribný, Vladimír Thiele, resp. za vydavatele Ladislav Fikar...****

Ze **tří obrázků na předchozí straně** lze vyčíst, že od 30. let 20. století se toho v Číně a v Rusku mnoho nezměnilo, rovněž naše tuzemské politické figury krom jmen a podoby v zásadě řeší to co tenkrát. Bidlův vtip se státním oceňováním sportovců (a podceňováním umělců) jako by se zrodil teprve předevčírem...

František Bidlo přispěl zásadním způsobem k tomu, že byla karikatura přijata jako rovnocenný žánr výtvarného umění. Ve svých kresbách často předpovídal důsledky politických změn třicátých let v Evropě a tudíž i v Československu a stal se - pouhý den po německé kapitulaci v květnu 1945 – sám obětí nacismu.

Pražská expozice ukazuje zejména Bidlovy vize blížící se války, kritiku sociální nerovnosti či policejní represe. Jednu část věnoval kurátor výstavy *Jakub Hauser* kresbám pro Štyrského *Erotickou revue*. *Hauser* a *Kemel* též o výstavě mluvili v ČT. K této příležitosti PNP vydává brožovanou publikaci, která slouží jako **česko-anglický průvodce výstavou** (30 stran) a obsahuje jak informace o Bidlovi, tak reprodukce některých vystavovaných děl za **Kč 80.** (red.)

Strahovské nádvoří 1/132, Praha 1 – Hradčany otevřeno: 4. 9. – 4. 10. 2015 denně 10.00–12.00 a 13.00–18.00 dopravní spojení: tram 22, zastávka Pohořelec vstupné: plné 40 Kč / snížené 30 Kč / rodinné 100 Kč. Více: www.pamatniknarodnihopisemnictvi.cz

Překvapení 2: Kytice a samopaly *Aleny Dostálové*

1945

1968

Kavárna Liberál
Heřmanova 6, Praha 7
[facebook.com/kavarnaliberal](https://www.facebook.com/kavarnaliberal)

a Longin Wdowiak

si Vás dovolují pozvat na vernisáž výstavy
ve čtvrtek 27. srpna 2015 v 19 hodin

Úvodní slovo: Longin Wdowiak
Hudební vystoupení

Výstava potrvá do 21. září
Otevřeno Po–Pá 8.00–24.00,
So, Ne 10.00–24.00
Vstup volný

Alena Dostálová
KVĚTINY A LAUFY

Výstava se koná pod záštitou starosty
Městské části Praha 7 Mgr. Jana Čížinského

Pozoruhodný název a adekvátně pozoruhodné téma má výstava s dlouhým názvem **„Alena Dostálová - Květiny a laufy”** v kavárně *Liberál* v Praze 7, Heřmanova ulice č. 6. Byla otevřena jako připomenutí srpnové agrese Sovětského svazu proti demokratizujícímu se právě Československu v roce 1968. Až do 21. září tr. zve na prohlídku obrázků autorky (známé především z komunistického satirického týdeníku *Dikobraz*) *Longin Albert Wdowiak*, kurátor výstavy.

Krom svěžích obrázků (**viz pozvánka**) jde dle všeho též o dobové kresby z konečné stanice „*Pražského jara*“. (**viz obr. na další stránce dole**). (red.)

Novinářská cena – nominovaný autor s otazníkem (No comment?)

Přinejmenším rozpaky budí jeden ze dvou českých výtvarných publicistů, kteří byli jury soutěže o **Novinářskou cenu** v kategorii „Nejlepší česko-slovenský kreslený vtíp, komiks nebo karikatura“ *) nominováni, aby tvořili štafáž jasněmu letošnímu (tedy loňskému – za rok 2014) laureátovi ze Slovenska. Stal se jím Martin **SHOOTY** Šútovec ze Slovenska (*Denník N*). Jedním z tuzemských nominovaných byl mediálně poměrně známější **Vhrsti** (za kresby pro jakési *Jájdú*).

Druhým **Vojtěch Velický** (kreslí pro *Euro, Legalizaci a Nový Prostor*).

Jak můžete sami posoudit z vlevo publikovaných prací, tak jeho obrázky nejsou ani moc výtvarně zdařilé, ani zvláště vtípné, jak bychom ze zadání této jediné společné, tedy česko-slovenské kategorie soutěže očekávali. Spíše než osobitým výtvarným stylem se tento mladý výtvarník snaží o

jakousi reminiscenci někdejších způsobů „veselých kreseb“. A ty u nás - od v tomto žánru revolučních 60. let 20. století - působí spíše archaicky a nepoučeně než novátorsky.

Pokud má soutěž udávat směr a pomáhat v prosazení mladých autorů do médií, jde o dost nepříjemný přešlap. Vyhlášení dalšího ročníku Novinářské ceny s následným otevřením výstavy soutěžních kreseb „**No comment!**“ z ročníku 2014 se v Praze konává koncem roku. /ih/

*) Jury této kategorie rozhodovala ve složení:

Martin Ciel, filmový teoretik a kritik, pedagog na Katedře filmové vědy na VŠMU, SR

Helena Diesingová, teoretička umění, ČR

Joachim Dvořák, zakladatel a majitel kulturní revue Labyrint, ČR

Ivana Šáteková, výtvarnice, SR

Kresba vpravo: z výstavy **Aleny Dostálové** k srpnu 1968 (viz pozvánka na předchozí straně)

Franta Řečínský (si) žije

Jmenovaného (na snímku), o jehož osudu jsme se jako jeho spolužák, kolega či kamarád, v posledních letech v ČUK dohadovali, jsem potkal v půli července v Karmelitské. Vypadá (ač v našich letech) nezvykle dobře, bez lichotek. Řečínský je stále aktivní v jisté akademické instituci v blízkém okolí.

A není prý nespokojen. Kdysi v jím produkováném časopise *Art+* dával příležitost kreslířům (nemýlím-li se) a byl příznivcem unie karikaturistů. Zdraví všechny, jmenovitě *J. Bernarda* a *J. Nováka*. Zvláštní je, že prý byl ve stálém kontaktu s *J. Kučerou-Kobrou* v jeho baru *Charlie*, což jsme, tuším, ani netušili. *Jsme všichni Charlie?*

Text a snímek: **Jan Koutek**

Fotoreportáž / Kremnické gagy 2015

V dňoch 28. až 30. augusta sa konal 35. ročník **Európskeho festivalu humoru a satiry Kremnické gagy**. Tohtoročným prezidentom bol **Bolek Polívka** (viz foto; vpravo riaditeľ festivalu **Ján Fakla**) a spomedzi akademikov by som rád spomenul **Borisa Hybnera** (pohybové vystúpenia) a **Dušana Dušeka** (literatúra). Jedným z vrcholov bolo predstavenie **Milana Lasicu**, ktorý zároveň so **Stanom Dančiakom** a **Rast'om Visokaim** (vľavo dole s autorom **F. J.**), ktorý získal **Zlatého gunára** za celoživotné dielo práve v deň svojich 74 narodenín. Bu-

dem sa však venovať predovšetkým karikatúram, podrobnejšie informácie o celom festivale nájdete na <http://www.gagy.sk/> **Vpravo dole**: originál už pokresleného papiera, tento rok vydražený za 110 €. Hneď v úvode festivalu bola otvorená výstava diel inšpirovaných fenoménom **Bolek Polívka** a vernisáž najlepších diel zo súťaže **Archikatúra**. Po nej bol v Uličke slávnych nosov odhalený nos **Svetozárovi Mydlovi**, okrem iného i autorovi loga **Kremnických gagov**. Nasledovala vernisáž nominovaných karikaturistov s dražbou čistého papiera. Ospravedlnili sa **Břetislav Kovařík** a **Malgorzata Lazarek**. Z karikaturistov si **Zlatého gunára**

odniesli **Rasťo Visokai** za celoživotné dielo a v kategórii **Karikatúra a iné výtvarné diela** Poľka **Malgorzata Lazarek**.

Témou tohtoročnej Improkarikatúry boli **Mince** (pri príležitosti 125. výročia kremnického Múzea mincí a medailí). Na fotografiách vidno bohatú účasť i tvorivú, radostnú atmosféru.

Na snímcích:

Vlevo shora: Dražba čistého papiera. Kreslí *Daniela Zacharová*, *István Kelemen* (Maďarsko), *Tsocho Peev* (Bulharsko), *Fedor Vico*.

Vpravo nahore: *Zacharová*, *Visokai*, *Krumpolec*. Uprostřed: panel *Malgorzaty Lazarek*.

Dole: *Vojtech Krumpolec*.

Zaslal: **Fero Jablonovský**, dramaturg KG - Snímky: **KG**

Kvalitní *Bumerang* se vrací!

Na Kremnických GAGoch nemohl chybět prešovský Fedor Vico. Jak vidět, rozbil si tu stánek pro nábor špičkových autorů a čtenářů pro další život časopisu *Bumerang*.

Kremnickým GAGům 2015 věnujeme fotoreportáž v tomto čísle.

Luc Vernimmen z Belgieka v Cartoon Gallery

Prázdniny sa končia a leto pomaly dohasína - ale umenie je (vraj) večné. Nech je toho dôkazom aj nová výstava v *Cartoon Gallery*, ktorá Vám predstaví tvorbu vynikajúceho umelca a karikaturistu *Luca Vernimmena* z Belgieka. Pre

jej zhládnutie kliknite, prosím, na tento link: <http://www.cartoongallery.eu/vystavy/>. (R)

"Groteska versus teror"

O-SEKOER jako arteterapie

Belgický karikaturista Luc Descheemaeker (*1955) s "pseudonymom" O-SEKOER prednáša teóriu umenia a kultúru v Ústave Saint-Joseph v Torhout. O - SEOKER je flámska slovná hračka, znamenajúca "pomoc!" a jej nositeľ kreslí karikatúry, tvorí humorné fotografie a je nositeľom viac ako 180 medzinárodných ocenení. Jeho obrázky, na ktorom je domáca gazdiná, ktorá si po celodennej šichte užíva uprostred noci svoju siestu v pozícii povrazolezkyne nad spiacim mestom sa stal dekoratívnym hitom kancelárií a v medzinárodnej súťaži *Kýchanie mozgu* 2013 – na tému *Balans* získal *Cenu divákov*. Popri relaxáciách sú vo výstavnej kolekcii zastúpené aj práce odhaľujúce zkomercionalizovanie autority a symbolu kresťanstva, frustrujúcu osamelosť jedinca i spoločnosti. Autor reaguje aj na súčasný krutý terorizmus, mediálne násilie a odráža pocity ľudí na tieto situácie a veselý úsmev vystrieda grimasa sarkastickej bezradnosti.

Vernisáž bola 3. 9. v klube Wave.

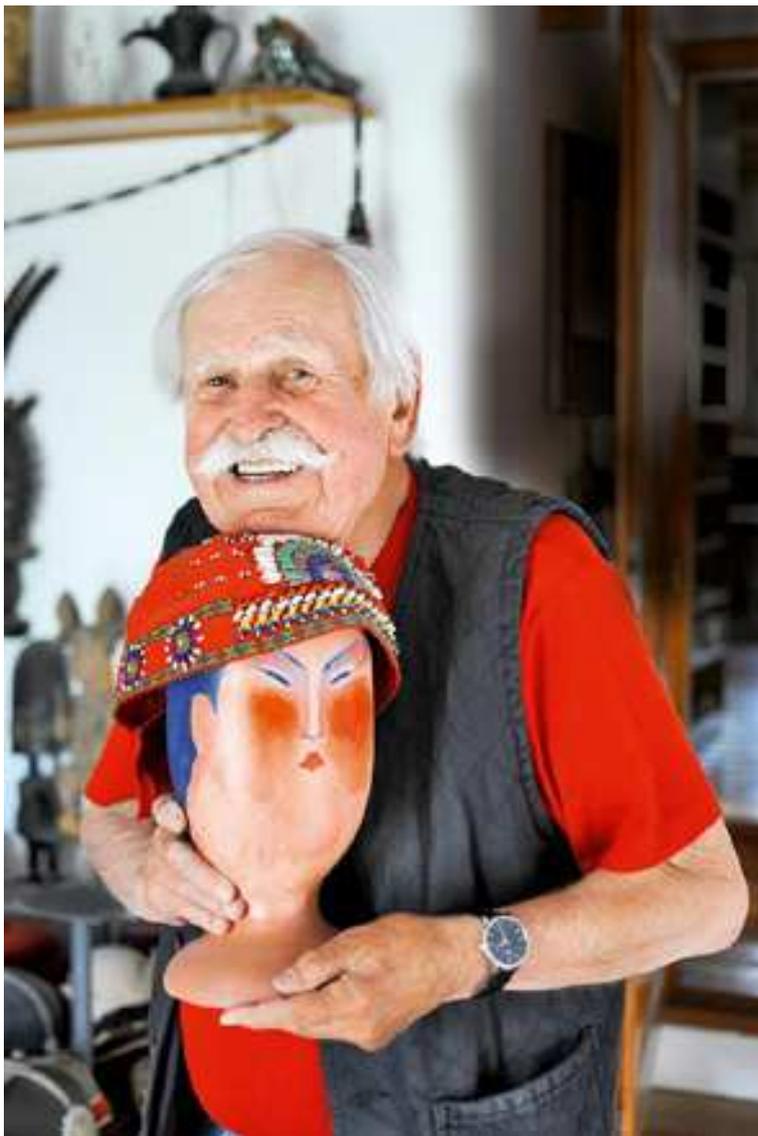
News! Výstava ma skvelý ohlas a vystúpili aj dvaja mladi umelci - Ján Jendrichovský a Peter Gustáv Hrbatý (obr. **nahore**), ktorí pripravili reflexiu na svoju tvorbu s použitím textov filozofa Voltaira a protestsongami spevákov z rokov 1968 až 1989. Bolo to zaujímave prepojenie názorov o slobode a násilí v kontexte súčasnej situácie v Európe. Od novembra ju budeme inštalovať v prešovskej nemocnici ako súčasť arteterapie. (P.R.)

Pozor! V Prešově budú **kýchajú mozgy** i letos! Pravidla súťaže jsou v rubrice **Propozice**.

Po solidním ohlasu, který mělo v minulých číslech zařazení „retro rubriky“ „3x“ jsme si řekli, že do posledního letního GAGu zařadíme i další delší kousky. V boxu vyhrazenému rozhovorům s významnými českými cartoonisty už pěkných pár měsíců (i pár let!) sušíme několik článků z domácích periodik, většinou rozhovorů. A sami si nad nimi můžete položit nabízející se otázku, proč zájem redakcí o významné výtvarníky s po léta dokazovaným smyslem pro humor je větší než o jejich humor – ten výtvarný.

Až na nepatrné vynechávky v tomto letním čase ponecháváme tyto příspěvky v podobě, v jaké jsme je našli na webu anebo na stránkách časopisů. Začínáme od **A**. Ale vlastně i od **B**...

Adolf Born (85 let)

„Člověk by měl dělat, a ne nadávat“

Není dnes mnoho českých výtvarníků, o kterých lze říci, že jsou světoví. Grafik a ilustrátor Adolf Born k nim patří. Bytostně český, přesto se prosadil v zahraničí se svým nezaměnitelným výtvarným projevem, s humornými, často groteskními ilustracemi.

„Musím říci, že hodně věcí mne dnes už nezajímá. Třeba politika.“

E15: Za pár dní vám bude 85 let a pořád překvapujete.

*Naposledy ilustracemi pro knihu **Tři banány** nakladatelství Mladá fronta. Nehodláte polevit?*

Jsem trochu pomalejší, připouštím, ale to je jediné. Že bych přestal? Co bych jinak kristepane dělal? Mladým vždycky říkám: Užijte si, natáhněte se do trávy, zajděte do pěkné vinárny, bavte se. Protože od padesáti budete makat a až do konce se nezastavíte ani chvíli. Do padesáti si užijte, pak je konec.

E15: A co výstavy? Chystáte nějaké?

Pravda je, že když dnes někdo nějakou chce, tak už trochu kličkuji. Letos ne, až příští rok, říkám. Trošku to rozmělnuji. Už se do toho nehru. A dávám si také větší pozor při chůzi, na různé vyčnívající kameny.

E15: V tvorbě zatím žádné kameny na vaší cestě nevyčnívají?

Vyčnívají, vždycky vyčnívaly. Pořád bylo třeba překonávat překážky. Ale s tím si musí člověk rychle poradit. Jak my starší Češi říkáme: Eins, zwei, drei.

*E15: Co vás přesvědčilo, že jste se rozhodl ilustrovat knížku **Tři banány** spisovatele Zdeňka Slabého?*

Spisovatele Slabého jsem znal z dřívějška, už jsme spolu pracovali před třiceti lety nebo tak nějak. Takže když mě vydavatelství oslovilo, kývl jsem. Je to taková žertovná sci-fi – trochu tajemná, s humorem. A to mám rád, to odpovídá mému ilustračnímu pojetí. Kniha vyšla před několika dny a teď jsem ji na pražském Světu knihy podepisoval čtenářům. Měl jsem z toho radost, u našeho stolku stála pořád fronta. Lidé přinášeli i jiné knihy s mými ilustracemi.

E15: Dosud jste ilustroval více než 350 knih. Jak to začalo?

Za první republiky byla kniha něco. Hodnotný dar. Rodiče na ně šetřili, dávali je dětem k Ježíškovi. Dodnes si pamatuji, jak na mne některé zapůsobily. Když mně bylo dvanáct třináct let, přečetl jsem několikrát po sobě Robinsona Crusoea. Už tehdy jsem si představoval, jak asi na tom opuštěném ostrově žil. Později jsem si říkal, že bych tu knihu rád ilustroval. A musím říci s potěšením, že osud bývá někdy velmi laskavý. Poněvadž jsem měl možnost tuhle knihu ilustrovat. A ještě jsme udělali s přítelem režisérem Stanislavem Látalem celovečerní loutkový film Robinson Crusoe.

E15: Asi jste ale také hodně děl ilustrovat odmítl...

Třeba u poezie jsem byl velmi opatrný. Nemám rád takovou tu lyrickou, kde se třeptá ranní mlha a podobně. Vždycky jsem ale měl rád zvláštního německého spisovatele Christiana Morgensterna. Jeho knihy u nás vyšly po válce. Vypadalo to, že kvůli autorským právům už to později nepůjde. Ale povedlo se a já jsem u toho mohl být. Poezie s takovým zrnkem humoru mi byla vždy blízká. A kupodivu to později vyšlo i jako kalendář v Německu.

E15: Vaše grafiky jsou nezaměnitelné. Vždycky byla vaše linka taková? Poznal byste dnes svoje nejstarší věci?

Ty úplně nejstarší bych asi nepoznal. Ale grafiky takových posledních padesáti let mám všechny zaevidované. Přesto při pohledu na ně někdy váhám. To je normální.

Kresba vpravo pochází z počátku 60. let, kdy Adolf Born měl ještě jiný styl a na vtipcích spolupracoval s Oldřichem Jelínkem, rovněž výtvarníkem. Tento vtip beze slov patří mezi tehdy oblíbené variování tématu „Muž za rohem“.

E15: Kdo vás nejvíce ovlivnil?

Výtvarník, ke kterému přicházím s mírnou úklonou, byl třeba Filla. Jenže kdyby nebylo Picassa a Braqua, tak by nebyl ani Filla. Tak to chodí ale na světě všude.

Když jsem se dostal v roce 1949 na Vysokou školu umělecko-průmyslovou v Praze, byli tam Strnadel, Svoboda, Muzika, Bauch. To byly špičky. Ale už jako mladí kluci jsme hned věděli, že Tichý a Zrzavý byli absolutní špičky. Oslovili nás svými náměty, tvorbou.

Ale když se zmiňuji pochvalně o Františku Tichém, musím říci, že na něho spousta kolegů vzpomínala se skřípajícími zuby. Nechal studenty dělat třeba uhlem cylindr. Tehdy se to dělalo na napnutý balicí papír, nebyly peníze na luxusní čtvrtky. A Tichý šel a říkal: Tak tohle ne! A jen máchl svou hůlkou a papír prorazil. Žák to musel pracně napnout znovu.

E15: O spisovatelích se s mírnou nadsázkou říká, že píšou celý život jen jednu knihu. Máte to také tak?

U výtvarníků asi hodně záleží na spojení s dílem, kolegou spisovatelem nebo režisérem. Třeba s Milošem Macourkem – bohužel příliš brzy odešel do věčných lovišť – jsme dělali jistě takových třicet pětatřicet let. Ale ne že by byl jeden odkázaný na druhého. Vždy jsme věděli, že přijde něco, na čem spolu budeme chtít pracovat. Když jsme dělali třeba večerničky Macha a Šebestovou a Žofku, pochopil jsem, jak důležitá je souhra. Připravil jsem třeba návrh na postavičku a on jen zavrtěl hlavou a řekl: Hele, zkus to ještě jednou. Nikdy jsem neřekl ne.

Když máte vedle sebe někoho, s kým jsou vztahy na bázi vzájemné úcty a sympatie, je možné cokoli. Ovšem to se stane jen jednou dvakrát za život.

E15: Jak se vám líbí americké a japonské animované filmy?

Ovládly trh a jsou často příšerné. Jejich tvůrci totiž povětšinou nedávají hlavní důraz na scénář. Tím naopak vynikal Jiří Trnka, můj starší kolega, na kterého jsem se díval vždycky s úctou. Byl to ve své době opravdový šéf uměleckých filmů tohoto charakteru. Také Brdečka byl v tomhle slova smyslu originální. Zato Američané a Japonci odbourali scénáře. Všechno je jenom legrační nebo pseudolegrační, postavené na akci. Někdo spadne z mrakodrapu, rozplácne se a zase vstane a jde dál.

E15: Při pohledu na vaši kariéru se zdá, že vše bylo bezproblémové. Získal jste prestižní cenu v Montrealu, vysoké francouzské vyznamenání, sklízel obdiv doma i v zahraničí. Přesto nikdy jste nezaváhal?

Nejhorší váhání nebylo v uměleckém slova smyslu, ale když mě nutili podepsat antichartu. Byli jsme tehdy pozvaní s režisérem animovaných filmů Břetislavem Pojarem, který natočil třeba medvídky od Kolína nebo seriál Pojdte pane, budeme si hrát. Vykroutit se z toho dalo práci.

E15: Žijete v odlehlé pražské ulici v domě ukrytém pod břechtanem, stranou ruchu velkoměsta. Většinu času trávíte v ateliéru. Vnímáte stále stejně silně, co se děje „venku“?

Okolní svět pro mne byl samozřejmě vždycky impulzem. Ale hodně věcí mě dneska už nezajímá. Třeba politika, ta mě zklamala, absolutně mě přestala zajímat. Na ni nelze dnes reagovat nijak než nadávkami. To je zbytečná ztráta času. Člověk by měl dělat, a ne se věnovat jen nadávkám a pláči. Poněvadž nadávky jsou vždycky spojené s vnitřním pláčem.

E15: Jak k vám dolehla střelba na karikaturisty francouzského časopisu Charlie Hebdo?

Samozřejmě to bylo hrozné, člověk je okamžitě na jejich straně. Ale musím říci jedno: ty jejich karikatury nebyly dobré. To tedy ne. Pro mne jsou pořád těmi nejlepšími jiní, třeba Američan Saul Steinberg nebo Francouz Roland Topor. Takoví už nejsou. Mám s tím problém. A nejhorší je, když mě pozvou jako předsedu nějaké mezinárodní poroty.

E15: Proč?

Protože my v Evropě se na to díváme úplně jinak. Na prvním místě je kvalita kresby. A těsně za tím nápad, idea. Kdežto Američané říkají, hlavně musí být legrace, gag. Tak s těmi my v Evropě vůbec nemůžeme mluvit. Až do pětadesáti jsem dělal i karikatury. Byly takové intelektuální, podobné těm od jiných kolegů, třeba od Jiránka. Ale přestal jsem. Ta etapa se pro mne najednou uzavřela a věnuji se již jen grafice a ilustraci.

E15: Jak je na tom česká grafika?

Grafika dnes ztrácí na té obrovské oblibě, které se těšila dříve. Lidé ji pořád shánějí a kupují, ale zájem se přesunul k originální kresbě nebo akvarelu. Uvidíme, jak to půjde dále. Protože si myslím, že ke grafice se zase vrátí.

E15: Je chytré investovat do výtvarného umění?

Je to investice riskantní. Ale investice v dobrém slova smyslu. Buď se vrátí desetinásobně, nebo to dotyčný projede.

E15: Vy jste jistá investice?

Zatím. A doufám, že později ještě tuplovaně. Picasso dělal takových deset námětů. Věděl, že osm nestojí za nic. Ale že dva jsou senzace. Dneska se těch osm zbývajících, na které se kdysi díval s přimhouřenýma očima, také prodává za miliony. Tak to v životě je. Tak to má být.

E15: Pablo Picasso vytvořil 34 tisíc grafik. Spočítal jste si někdy vy, kolik jste jich udělal?

Jistěže ne. Dělal jsem asi dvanáct až patnáct grafik ročně. Teď dělám i záměrně méně. Musím se tedy s pokorou skrčit. Jeho čísla už opravdu nedohoním.

Rozhovor: **Jaroslav Matějka**. Vyšlo v časopisu „E15“ (29. 5. 2015)

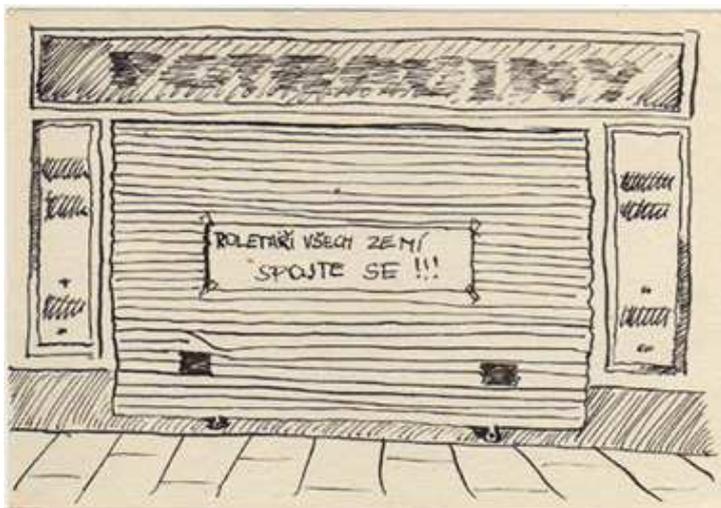
Kresba: **Adolf Born**

„Můj obrázek visí v pracovně Madelaine Albrightové“

Inženýr ekonomie, hráč na bicí a kytaru, básník, milovník dobrého humoru, jazzu i vína. Ale především kreslíř, ilustrátor a grafik, autor poetických obrázků s nezaměnitelným rukopisem, v nichž se prolíná chytrý humor s originálním nápadem, hravost s inteligencí. Při pohledu na jeho kresby, litografie, lepty i oleje, které vystavoval v mnoha světových městech, vám mimoděk začnou cukat koutky, stejně jako při čtení jeho aforismů a básniček.

- Říkáte, že humor je váš airbag. Jaký druh máte nejraději?

Je skoro klišé říct, že mám rád chytrý humor. Pokud možno neotřelý, jaký jsem ještě nikdy neviděl a neslyšel. Což je někdy otázka milosrdného zapomínání – občas v šuplíku objevím vlastní obrázek a jsem překvapený, že jsem ho kdysi nakreslil. Jak se obnovují v mozku buňky, tak ty staré, které ho vymýšlely, se asi už odstěhovaly do Humpolce.

- Vzpomenete si na svůj úplně první uveřejněný vtip?

Bylo to roku 1972 v příloze *Mladé fronty*. S textem *Už mě koně vyvádějí* vedli dva koně opilce za flígr, na druhém obrázku byla kšiltovka, jakou nosí třeba nosiči v hotelích, a na ní bylo napsáno *Bacilonosič*. Pak jsem léta kreslil beze slov, zvolil jsem si slovní celibát.

První veselé kresby studenta Jiřího Slívy využívaly slov a často také ilustrovaly jeho verše

A teprve před patnácti lety, když jsem dostal nabídku stát se karikaturistou týdeníku *Euro*, jsem se vrátil ke slovním bublinám, které by bylo možné použít i jako aforismy bez kresleného „nosiče“. Pro mne to navíc funguje jako jistý druh terapie – když se dívám v televizi na události, které mě naštvou, snažím se z nich vykreslit a vypsat.

- Vy jste optimista? A dá se to naučit?

Naučit se to dá, myslím, jen z malého procenta. Při troše dobré vůle lze upřednostňovat pozitivní stránky života,

sledovat s nadhledem jeho absurdity, krátká spojení mezi situacemi.

A po kom jsem to zdědil, nevím. Babička v Mariánských Lázních, kam jsem jezdil na prázdniny, mi dávala pravidelně pár korun na kino. A když jsem říkal: „Babi, pojď se mnou, bude to veselohra,“ odpovídala: „To ne, oni si tam budou ze mě dělat srandu a já jim za to ještě budu platit!“ Takhle chudinka brala komedie, takže po ní nejsem. Ale otec dobře kreslil, známým dával dohromady alba fotek z dovolené a maloval k tomu různé žertíky. Maminka zase hezky zpívala. Legraci měli rádi oba...

- Byl jste ve školním věku třídní bavič?

Nebyl jsem přímo třídní klaun, spíš glosátor. Jakmile mne připadlo ve výkladu něco legračního, hned jsem to komentoval. Dostával jsem poznámky za vyrušování, ale učitelky se přitom smály. Třeba když jsem pod poznámku v žákovské „Jí při vyučování“ připsal drobným písmem: „Snědl spolužáka na posezení.“ Psal jsem si do sešitu texty populárních písniček, ke kterým jsem si kreslil obrázky. Taky jsem důkladně ilustroval čtenářský deník. Spolu s plzeňskými kamarády jsme hltali Semafor, Rádio Luxemburg a Beatles, kvůli nimž jsem se začal učit anglicky, četli Leacockovy Literární poklesky a

povídky Ivana Vyskočila. Kromě toho jsem sbíral obaly od žiletek, nálepky, obaly od žvýkaček. Asi v osmnácti letech jsem objevil kouzlo jazzu a to mě drží dodnes.

Hrál jste na něco?

Na jazykovce v Plzni jsme se spolužáky založili bigbeatovou kapelu Spiders. Účinkovala v letech 1964 - 1966 a snažila se tvořit studentskou konkurenci kapele Black Stars Oldy Říhy (posléze *Katapult*). Kvůli tomu jsem se naučil hrát na bicí. Později v Praze jsem v sezóně 1971 - 1972 bubnoval s Vodňanským a Skoumallem v Činoherním klubu, taky jsem vystupoval s kytarou a vlastními písničkami po klubech a dokonce jsem někdy v roce 1973 skončil třetí v soutěži o ptáka Noha. A léta jsem hrál na kytaru v kapele Grafičanka. Bohužel nás už moc nezbylo, jen občas si zahráme na vernisážích s kamarádem a skvělým grafikem Vladimírem Suchánkem. Ozvali se mi z nakladatelství Galén, abych natočil své prastaré songy na cédéčko.

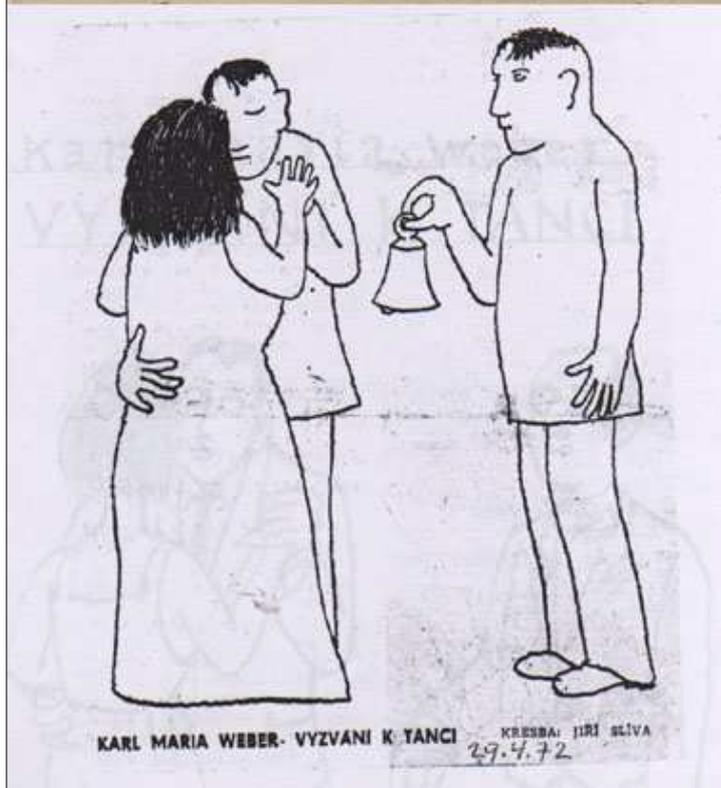
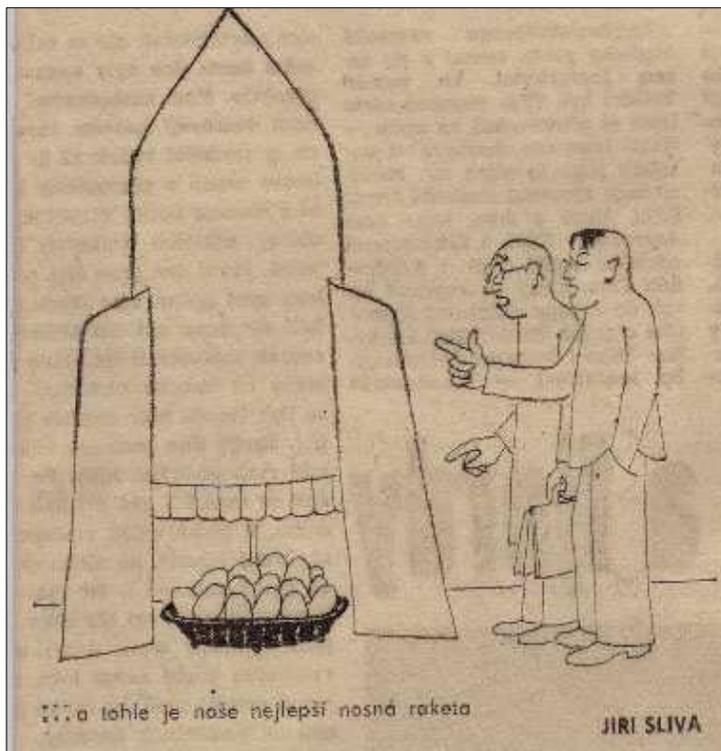
Kdy jste přesídlil z Plzně do Prahy?

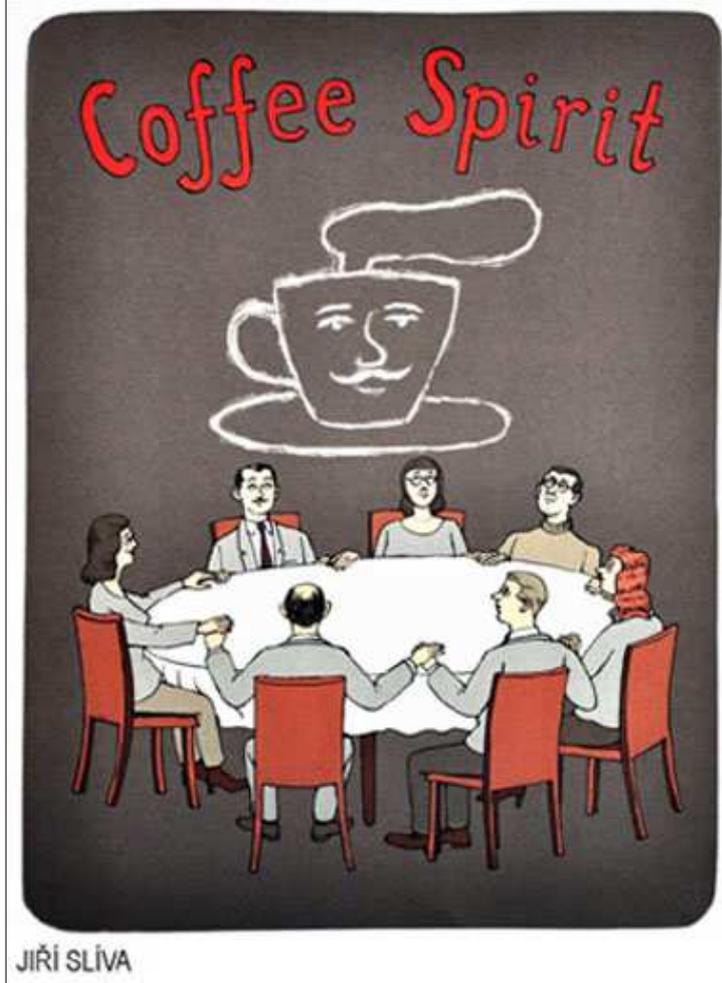
V roce 1966 jsem začal studovat Vysokou školu ekonomickou. S radostí jsem se přiblížil všem Redutám, Violám, Semaforům a Zábradlím. Na koleji jsem si občas kreslil nebo psal veršičky a po nocích si přivydělával hraním v barové kapele hotelu International. Koncem 60. let byly v Praze k vidění dobré výstavy, mně tenkrát učaroval surrealismus. Ke konci studia jsem působil jako pomocná vědecká síla u profesora, který se zabýval metodami prognózování, což byla tehdy téměř módní disciplína. Nabídl mi, ať jdu po promoci pracovat k němu do Ústavu pro filozofii a sociologii CSAV, kde otevírali oddělení prognostiky.

První otištěné Slívovy kreslené vtipy v *Mladé frontě* vypadaly takto, ukázky jsou z roku 1972

Jak jste přehodil výhybku k výtvarnému umění?

Kdyby tu byla normální politická situace, asi bych zůstal v oboru a humor bych měl jen jako koníčka. Ale díky bohu to bylo k nevydržení. V roce 1972 jsem ukazoval své básničky Janu Vodňanskému, líbily se mu a poslal mne do Víkendu, přílohy *Mladé fronty*. Tam mi zřídili sobotní rubriku *Slívky Jiřího Slívy*, vždycky tak šest básniček a jednu kresbu. Po pár měsících ale ideologické šrouby dolehly až tam a rubrika zmizela. Na absurdní poezii typu: *Jak si žije dynastie? Dobře? To vím, když z nás tyje!*, nebyla doba. Ale kresby jsem mohl posílat dál. A tak jsem se stal karikaturistou. Sebevědomí mi dodala nabídka Stanislava Holého, který redigoval zadní stránku týdeníku *Mladý svět*, abych se připojil ke skupince kreslířů jako Pálka, Barták, Jiránek...

Takže jste vykročil na volnou nohu?

V létě 1979 jsem na ni skočil doslova po hlavě. Nezapomenu na kamarádkou pomoc Jiřího Šalamouna a Jiřího Anderleho, kteří mě zasvěcovali do grafických technik. A na Adolfa Borna, ten mi zase otevřel cestu na karikaturistické festivaly. Stal se přesný opak toho, čím mne strašil šéf ústavu při odchodu – že mě výtvarníci nepřijmou mezi sebe, když jsem s nimi nestudoval a nepásl kozy. Výtvarno mě zajímalo vždycky a neměl jsem handicap ve znalostech. Spíš v té praxi. Což mi na druhou stranu dodávalo jistou neotřelost.

Mezinárodní ocenění získával Slíva v 80. letech 20. století. Dílo vlevo nahoře na tradičním festivalu kresleného humoru v italském Tolentinu v roce 1981 obdrželo II. cenu. Vlevo dole je jedna ze současných grafických prací (téma „coffee“)

Vaše oblíbená témata jsou voňavý svět kaváren, vína a jazzu.

Proč?

Většinou se říká, že téma si vybírá nás a ne opačně. Já začínal těmi, která nenarážela. Sportovními, hudebními, kreslil jsem i klauny a cirkusy. Politiku bych mohl dělat jen za cenu, že bych lezl někam pánům z Dikobrazu. Ale právě ty obrázky „mimo čas a prostor“ oslovovaly čtenáře jinotaji, často ani nezamýšlenými...

Když jsem později začal dělat grafiku, uvažoval jsem, co by si asi lidi pověsili doma na zeď...

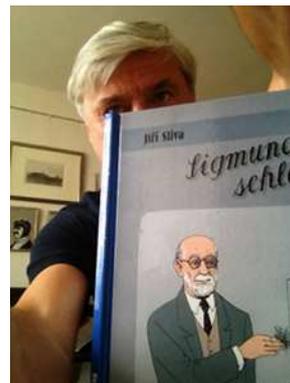
A přišel jsem s variantami jazzových klubů, vína a neexistujících kaváren. A protože jsem tehdy chystal výstavu v Hollaru a byl jsem první, kdo za ni měl platit, sháněl jsem sponzora. Obvolal jsem pár kávových firem a ozval se

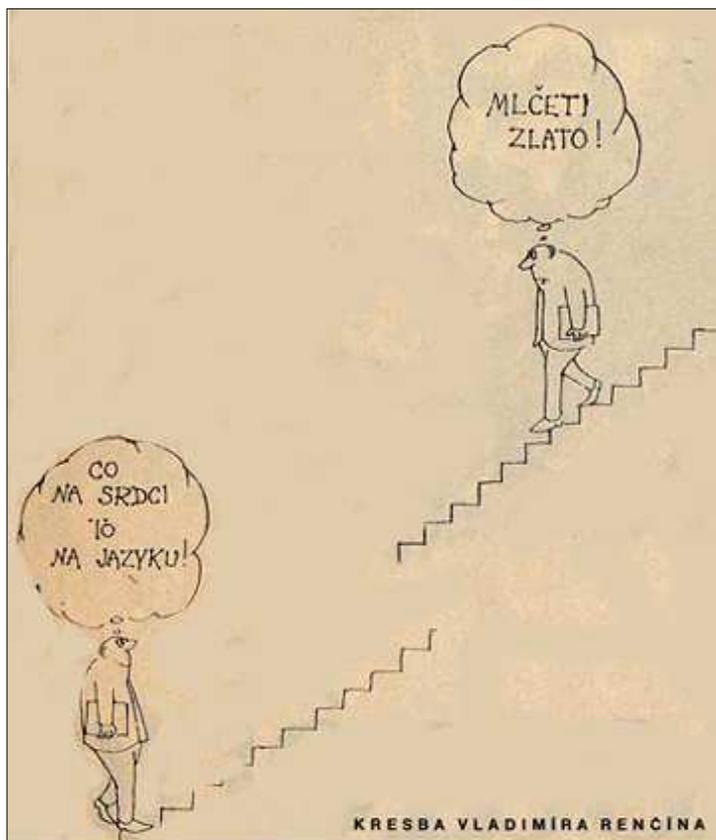
Jacob's. Zasponzorovali mě a navíc chtěli 12 grafik na kalendář, a za rok zase... Pak přijel jeden nakladatel z New Yorku a viděl na mé výstavě spoustu kávových témat. Oslovil mě, že kdybych měl ještě dalších třicet, vydá mi knížku. Tak se to řetězilo.

Časopis „Naše rodina“ ročník 2013 / číslo 50 (prvá část bujně ilustrovaného rozhovoru na str. 4 – 7). Mírně kráceno, v získané verzi textu nebyly nad písmeny háčky ani kroužky; pokud tedy někde nějaká ta mrška i nadále schází, redakce se tímto omlouvá.

Text: **Karla Nová**. Snímek: **archív**

Kresby: **Jiří Slíva** (pro GAG jsme vybírali z prvních kreseb, zmíněných karikaturistou v rozhovoru)

Snad nejdelší rozhovor s **Vladimírem Renčínem** přinesla internetová verze MfDNES zkraje tohoto roku. V rámci anonce na jeho knihu vtipů k „Husovu roku“ jsme několik otázek a odpovědí přinesli už v GA-Gu č. 3. Nyní jsme z pětistránkového textu vybrali dalších několik částí zaměřených více na žánr výtvarného humoru. Začínají sice v cizině, ale brzy se ocitneme v České republice. Navíc jsme i toto „**Letní čtení**“ doplnili o ukázky Renčínovy *historické tvorby* z našeho archivu.

* Napadlo vás někdy, že je možné vystřílet redakci satirického časopisu?

Když si představím, že se v roce 1969 v Dikobrazu setkáme na poradě, Vláďa Jiránek, Jirka Slíva, Mirek Barták, Honza Vyčítal a další, a že přijde zakuklenec s kalašnikovem, je mi nedobře. Přiznám se vám, že v mém věku jsem už o detailech toho, co se stalo v Paříži, vůbec nechtěl slyšet. I když ten jejich humor byl asi docela drsný.

* Kam byste nezašel? Z čeho byste si už nedělal legraci?

V mých kresbách často hraje hlavní roli Bůh, kterého jsem stylizoval jako vlídného staršího pána s vousy, s bříškem a v dlouhém plášti. Větu „být milován blbci“ bych asi ale nepsal v žádné souvislosti, i když v našich dějinách by se určitě našlo pár křesťanů, ke kterým by tohle označení docela sedělo. Přitom právě francouzská škola kresleného humoru ovlivnila moje začátky nejvíc.

* Kdo konkrétně?

Jean-Jacques Sempé, kterého znáte třeba z příběhů o klukovi jménem Mikuláš. On sice uměl být pěkně ú-

derný, abych to řekl eufemicky, ale většina jeho tvorby je roztomilá. Bavilo mě na něm, že dokázal být vlídný a laskavý i v případě obtížných a velmi problematických témat.

* Měl jste autocenzuru?

V rámci pudu sebezáchovy určitě.

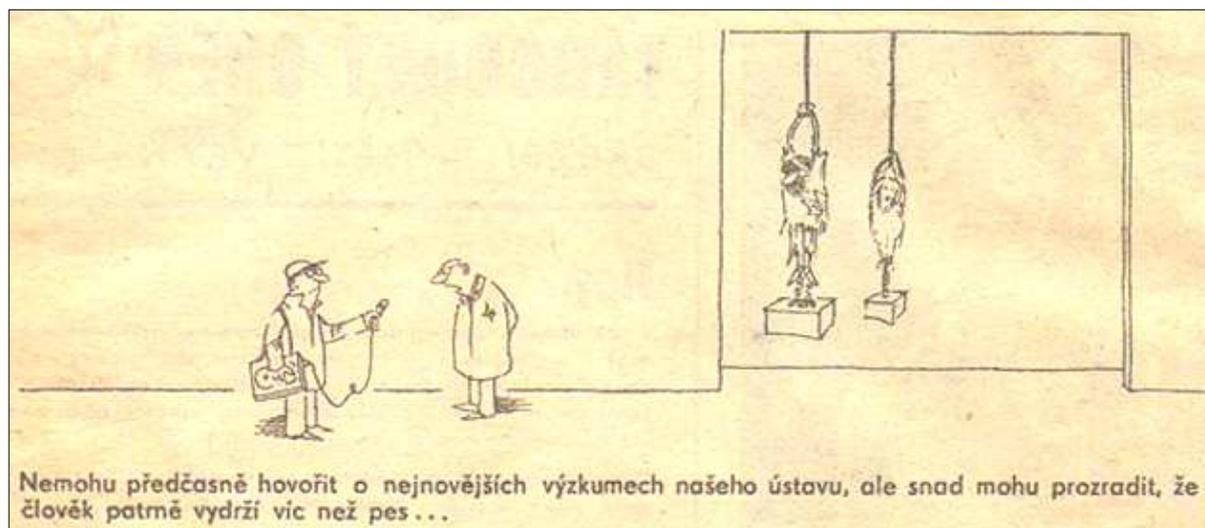
Kresba z 60. let (nahore) i kresba z **února 1969 (!)** pro vzápětí zakázaný týdeník **Reportér (dole)** patří k ostřejším dílům **Renčina** z let, kdy měl zmiňovaný pud sebezáchovy ještě poněkud snížený...

* Kdy jste se kvůli karikatuře bál nejvíc?

Nevím, jestli bál, ale s velkým napětím jsem čekal na reakci komunistů, když vyšla moje první kresba v americkém týdeníku **Time**. To bylo tehdy něco docela neobvyklého.

* Komunisté vám to nechtěli dovolit?

Skoro bych řekl, že mě k tomu sami donutili, i když to původně vůbec neměli v úmyslu. V roce 1973 se nám narodila dcera Zuzana a o rok později jsem byl pozván k prvnímu výslechu na StB. Bavili se se mnou otevřeně, řekli mi, že mají zájem o spolupráci a že mi to přinese velké výhody. Kromě toho, že na to nemám povahu, jsem si nedovedl představit, že jdu se Slívou nebo Jiránkem v Praze na kávu a druhý den o tom povídám nějakému tajemnému v Hradci Králové. Odmítl jsem bez váhání a oni se mi pomstili tím, že zakázali publikovat moje kresby ve všech časopisech a novinách v celém socialistickém Československu.

I tato kresba otištěná v *Mladém světě* v březnu 1969 (!) byla z těch několika posledních, které Vladimírovi vyšly před normalizačním zákazem publikování nejen v *Dikobrazu* a *Mladém světě*

* Co jste pak dělal?

Pracoval jsem pak několik let v malé hradecké galerii, ale kreslit jsem nepřestal. Jeden člověk mi mezitím zprostředkoval spolupráci s několika periodiky na Západě, což pro mě byla docela výzva. Musel jsem svůj humor dostat nad dimenze našeho budovatelského uvažování a zároveň ho oprostít od slov. Z těchto kreseb později vyšla kniha *Perpetuum mobile*.

* Cenzurovali vás za minulého režimu? Jak se to případně dělalo?

Například v *Dikobrazu* to bylo celkem běžné, pokud si vzpomínám. Kresby vybírali na redakční poradě, beze mě, ovšem přiznám se, že kritéria tehdejší cenzury mi mnohdy unikala.

* Koho karikujete nejraději?

Já tomu karikatury neříkám, dokonce ani ne vtipy. Pro mě jsou to prostě kresby. Hodně mě bavily motivy z rybářského prostředí, protože jsem býval skutečně vášnivým rybářem. Druhé moje milované téma bylo víno a prostředí vinných sklepů. Udělal jsem o něm knihu *In vino veritas*.

* Kreslilo se vám za komunismu lépe, nebo hůře? Nechybí dnes společný nepřítel?

Kdo žil v dospělém věku za komunismu, jistě si dobře pamatuje, jak tehdy fungovaly obyčejné nevinné narážky, které by dneska vyzněly úplně jalově. Lidé hledali podtext a skrytý kontext úplně všude, takže upřímně nebylo příliš těžké se do toho jemně položit. Po revoluci se mnoho změnilo. Uvědomil jsem si to, když jsme připravovali Renčínovu sametovou čítanku, která vyšla dvacet let po revoluci a je koncipovaná tak trochu jako učebnice. V poměrech, které byly nejen pro mě úplně nové, jsem působil přes dvacet let v redakcích tří významných deníků. Nikdy mě žádný z nich nenutil do nějakého stylu a při přípravě té knihy jsem viděl, jak jsem se s dobou měnil i já sám.

* Zbavujete se kreslením chmur?

Mám dojem, že u kresleného humoru je to podobné jako u herců-komiků. Nedávno jsem četl názor jistého amerického psychiatra proč tolik z nich trpí třeba depresemi. To mě naštěstí nikdy nepotkalo, asi hlavně díky mojí ženě Míle, která mi byla celý život oporou, taky rybám, chalupě ve Slatině nad Zdobnicí, kam jsme léta jezdili, a pár opravdu dobrým kamarádům. Mimořádný vztah jsem měl s Vladimírem Jiránkem a za všechny ostatní bych rád vzpomněl *Vladimíra Komárka a Miroslava Horníčka*. S nimi se každá chmura rozpustila sama od sebe.

* Třeba?

Před lety přišel spisovatel Jan Boněk, že by se mnou chtěl udělat knížku. O mně. A jestli bych mu prý neřekl něco, co nikdo neví. Tak jsem mu vyprávěl, jak jsem jako malý klouček přežil bombardování Drážďan. Bylo mi něco přes tři roky, maminka byla Němka a zrovna jsme jeli na návštěvu k příbuzným. Dodneška si na to pamatuji, a když vidím scény z nějakého válečného dokumentu, jak hvízdají padající bomby, naskakuje mi husí kůže a v duchu jsem tam zpátky v tom drážďanském krytu. Jakmile jsem pochopil, že to opravdu myslí vážně, přinesl jsem mu svůj osobní archiv, takovou velkou krabici od bot, a vyndával mu z ní fotky, novoročenky, pozvánky na vernisáže a různé další artefakty. Život mi přitom běžel jako film – s dojetím jsem se díval třeba na fotografie s Mirkem Horníčkem, který mi uváděl výstavy, a jezdili jsme spolu na besedy.

* Celý život si s nadhledem utahujete z ostatních. Udělal si někdo legraci z vás?

Když jsme se sešli s Jiránkem, dělali jsme si ze sebe někdy legraci navzájem. Vladimír byl v tomhle směru opravdu nepřekonatelný.

* Jaký karikaturista je podle vás vůbec nejlepší?

Sempého už jsem jmenoval, a u nás mám rád všechny, dá se říct. Léta jsem se přátelil s Vladimírem Jiránkem a toho jsem sám pro sebe považoval za nejlepšího. A myslím, že jsem nebyl sám. Naposledy jsem ho viděl, když mi křtil knihu *Smutek tajících sněhuláků*. To už je let... Dneska už si taky připadám tak trochu jako tající sněhulák.

Vladimír Renčín (uprostřed s **dcerou Zuzkou**) se počátkem 80. let stal **kmotrem** dvouleté klisny (vpravo v pozadí) dostihové **stáje týdeníku Stadion**. Také další dvě nejdůležitější postavy slavnosti na závodisti ve Velké Chuchli zůstávají na snímku na okraji. Zcela vlevo se založenýma rukama **Ivan Hanousek**, který vznik stáje, koně i kmotra pro redakci domluvil, zcela vpravo s rukama v kapsách náš trenér **Jaroslav Mašek**, jinak trenér stáje *Hřebčínu Napajedla*. Krom šéfredaktora *Stadiónu* (ve světlém) zde jsou i ředitelé *Hřebčínu Napajedla*, *Státního závodiště a nakladatelství Olympia*, novináři **Tonda Jelínek** a **Petr Feldstein**, mladá paní **Marie Hanousková** a **žokej Václav Chaloupka**. Snímek: **Dalibor Richter**

V tomto ročníku GAGu jsme už přinesli dva úryvky z rozhovorů s Vladimírem Renčínem: v č. 3 a 4.

Hned na úvod přiznám barvu: jarní vydání č. 4 až 6 jsem opomněl. O to zvědavější jsem byl na listování v prázdninovém dvojčísle **Sorry číslo 7/8**. Obálka od **Koštýře**, zadní celostránkový **Rakus**, spolu s černočerveným tiskem hodně napověděly, že milovník tradice může být v klidu. A progresivně agresivní rychlokvaška s osvědčením MBA (*Manager Business Administration*) by po nástupu do redakce měl s *Fefíkem and comp.* těžkou práci. A vskutku, také vnitřní stránky od dvojky do třiadvacítky nehýří mnohobarevnými obrazy, kterými zprvu hlavní šéfredaktoři hrozili. Přitom barvu evidentně tiskárna svede, jak dokázala strana 18 s „*Hrdým okýnkem*“ (nakouknutím do dávno uzavřeného díla **Michala Hrdého**). Při pohledu na oba obrázky (**viz obr.!**) se člověk nevyvaruje myšlenky, že tak umělecky svébytný a přitom vtipný autor se zřejmě rodí jen vzácně a (kdyby ještě fyzicky žil) jury soutěže o *vtip měsíce* by asi brzy musela Michala z účasti vyloučit. Aby její rozhodování o vítězi mělo vůbec smysl. Konečně o to si prosí i žijící autor **Marek Simon**, byť má k *Hrdého* nápadům ještě dva schůdky. Přesto další příslušníky své nemladé-nestaré generace v čele s **neo-Rychtaříkem** v této soutěži dost viditelně váluje. Ale abych neodbíhal; barvou je citlivě přizdoben také *Fefíkův* nápad na prostřední dvoustraně – v tradičně do *Sorry* vkládaném *Fámyzdatu* (str. 12/13).

Je na místě upozornit, že v rubrice časopisy se věnujeme pouze časopisům humoristickým (i těm, co si jejich vydavatel asi myslí, že jsou humoristické) avšak jen té jejich větší polovině, kterou tvoří výtvarný humor. Vlastně, jsme-li zrovna u *Sorry*, opravujeme: jde tu o humor kreslený, rádobykreslený či načmáraný a vůbec takový, který by Adolf Hoffmeister do díla *Sto let české karikatury* jistě nezařadil. Ona výjimečná u nás nekorektnost, kterou měsíčník černého humoru přitahuje v textové části kreslených vtipů, se v části obrazové jaksí huň promíjí, zvláště pokud jde spíše o lajdáctví autora než o přesně cílený stylový záměr. Asi to nebude jen pozdním věkem recenzenta, když si nad některými vtipy pomyslí, že nápad předčí provedení.

Pokud jde o vulgaritu, k mému překvapení se v zmíněných „obláčcích“ vtipů v čísle objevují jen velmi skromně (dvakrát jde o sloveso „*srát*“ – užívají je **Rakus** a **Kulovaný**, jednou o podstatné jméno „*prdel*“ - **Koštýř**), což je z celkem čtyřiceti (rusky *sórok*) obrázků nečekaně málo. V tom je třeba ocenit, že se tu sprostá slova obecně nezneužívají, ale obcházejí

(*hovno* je jen nakreslené a třeba vulgární *šoustání* je nahrazeno slušnějším *pícháním*) a tím se humornost díla ve výsledku jen a jen umocňuje. Mimo dvoustranu desítky archivních fórů z 23 let starého *Sorry* je zde zastoupeno jen třináct současných kreslířů – za nová jména považují autory podepsané **Omar** nebo **Vyliž**, jako překvapení jsou tu vtipy od znovuzrozených **bří Herinků**... A díky tomuto číslu můžeme pro kroniku českého *kr. hu.*, kterou e-GAG už přes deset let poctivě sepisuje, zaznamenat výstavu jihočeského **Jana Farkase** – s názvem *Naderná fyzika od A do Z*, kterou dle pozvánky měl v českobudějovické Hroznové uličce. Nejčastějšími autory vtipů jsou **Kulovaný** (7) a **Košťýř s Rakusem** (po 3)...

Pokud jde o kategorii „*humor beze slov*“, je v *Sorry* zastoupen jen málo, a i část z těchto čtyř kreseb se krátkým textem (nápisem) v obraze provinila. Z toho je zřejmé, že se časopis uchází nadále o širší přízeň čtenářů, než jakou představujeme my, někdejší příslušníci *pražské kavárny*.

Přestože tištěné *Sorry* lze předplatit a tudíž je teoreticky k mání i ve schránkách všeho lidu po celé republice, distribuuje se, pokud jsou naše informace správné, do prodejen tisku jen v metropoli Praze. I toto prázdninové vydání jsme pořídili ve vestibulu metra (station *Hradčanská*).

Závěr čísla tvoří třístránkové povídání, autorem nepodepsané, které ilustroval třemi „kvašemi“ rovněž nepodepsaný **Fefík**. V tiráži, z níž mezitím vypadli další členové redakční rady (už jsou jen tři – včetně **Setíka**) a kde s **Podobským/Fefíkem** stále šéfredaktoruje **Kovář/Vářka**, redakční korektor ponechal **data z předchozího čísla 6**, které vyšlo 3. června. A je zde anoncováno příští číslo, které vyjde 1. července 2015. To, co by před tuctem let ještě vypadalo jako roztomilý úlet *udergroundové party*,

u dnešních usedlejších pánů, jimž bylo laskavým vydavatelem umožněno setrvat u svého nejmilejšího koníčka, už moc nesejí. Přitom hloupý prohřešek ponechání starých údajů v tiráži nového čísla dost dobře známe i z e-GAGu. Jenže - ten se neprodává za padesátikačku. Nezapomeňte však na tuto informaci z obálky č. 7/8: předplatit si lze též **e-verzi Sorry** - na adrese www.Publero.com. Třeba to fakt platí...

Kresby: **Michal Hrdý, Eja Kulovaný, Jiří Košťýř**

Fenamizáh č. 43

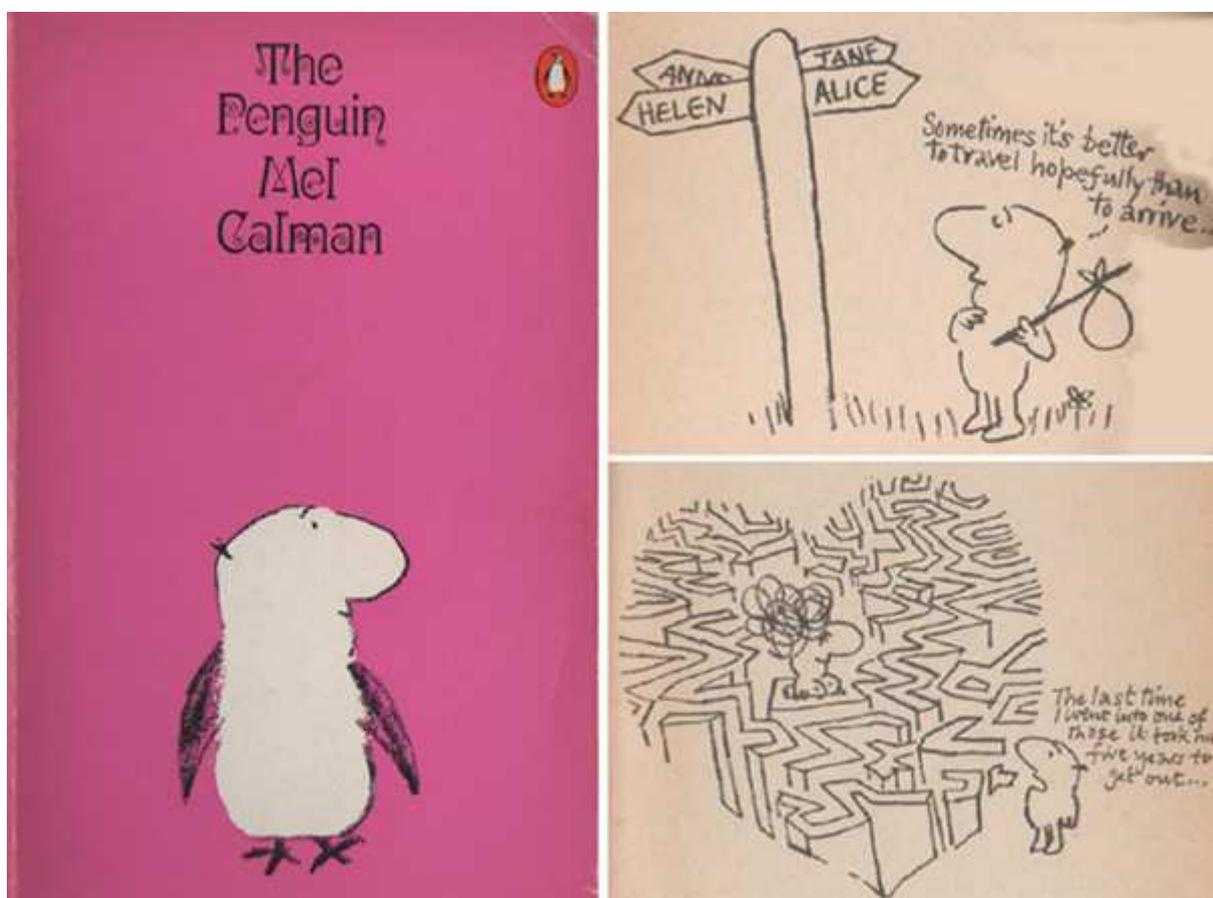
Měl to být jen kontrolní náhled do už 43. čísla, letošního zářijového měsíčníku. Ale zaslouží si asi větší poznámku... vždyť se v tomto titulu občas objeví i příspěvek z Česka... Jenže: jen stránky 2-5 a pak ještě 10-17 vypadají jako řádný časopis. Je to až zklamání, které člověka zachvátí, když nedočkavě otevře nový *Fenamizah*, vydávaný **Azizem** v Istanbulu. Naláká ho nejprve neuvěřitelným počtem 84 stran (tiskových – byť jen v e-podobě), a pak posledně oceněným vtipem **Pavla Matušky** „Částečně za vodou“ na rovněž poslední straně – a připustíme-li tuto hru na magazín – tak na zadní straně obálky. Stojí tedy za zmínku, že v tomto titulu, kde se občas objevují i příspěvky z Česka, je opravdových magazínových stránek jen tucet... Zbytek tvoří velký počet vtipů, obvykle po dvou nad sebou na jedné stránce. Takže – půldruhé stovky vtipů velmi různorodé kvality a poněkud nerozmysleně a bez viditelného záměru rozházených po celém čísle není nic moc – a jelikož se za těch více než čtyřicet měsíců s časopisem nic k lepšímu neděje, jde o zklamání. Pokud mohu soudit, není velkého rozdílu mezi tureckým humoristickým časopisem a českým *Tapírem*. Pro *Fenamizah* mluví snad jen širší záběr a fakt, že jde výhradně o humor beze slov – což je s jeho internacionalismem jaksi spojeno. Proti mluví staříčkový vtip z komunistické minulosti na obálce. A jinak? – No... prostě našlehaná bramboračka... Škoda veliká!

(i-sek)

Jiránek and Calman

Dnes už fakt nevím ani kde, ani kdy to bylo. Ale nejspíš v hospodě, možná v klubu novinářů. A nejspíš v letech 1967-1973, kdy byly naše styky nejintenzivnější. **Vladimír Jiránek** byl tehdy na návštěvě v Paříži, psal oponentní posudek k mé diplomové práci „*Kreslený humor v českém tisku 1958-1967*“, poté se intenzivně věnoval prosazování ideálního satirického časopisu na Svazu novinářů (měl to být čtrnáctideník „*Alibi*“ vydávaný v rámci týdeníku *Reportér*) pro který jsme vymýšleli koncepci (kreslili „špígl“ – dělili stránky podle toho kde budou karikatury a kde satirické texty). Získal pro redigování článků tehdy nejvtipnějšího politického komentátora **Jiřího Hochmana***, který však nechtěl odejít z *Reportéra* a pro nový časopis měl pracovat jen externě. A tak jsem měl být hlavním redaktorem celého „*Alibi*“ já, ale celý ten projekt samozřejmě po nástupu Husáka do čela státostrany usnul, i když ne zcela bez-trestně. Hofman skončil v USA, Jiránek občas pro **Hanouska** ilustroval něco do *Junáka* či *Stezky*. V roce 1969 nebo 1970 jsme spolu s dalšími kreslíři vtipů zkoušeli založit tvůrčí skupinu (já myslel spíš na užší družstvo) která by měla na rozdíl od normalizačního kolektivu *Dikobrazu* svou publikační základnu v *Mladém světě* a několika dalších spřátelených redakcích (= kde vtipy vybírali „naši“ lidé). Jenže ti brzy v MS i jinde skončili a každý se snažil uživit, či spíše přživit kde jen mohl – sám sebe.

K věci samé: při nahoře zmíněném sezení jsme probírali kde co, ale dodnes mi utkvělo v paměti, jak se Vladimírovi nezamlouvaly mé věty o tom, že ho inspiroval styl Francouze Bosca. Tvrdil, vlastně přemlouval mě, že vzorů pro svůj nový, u nás dosud málovidaný rukopis má víc. Jako argument vytáhl útlou knížečku – paperback vydavatelství **Penguin Books** – od londýnského **Mela Calmana** (1931). Věnoval mi ji a já pak doma mohl porovnávat, jak blízko či daleko jsou oba autoři svým stylem. Jistě, pokud jde o jednoduchou linku a také o „pokračovací“ fóry s texty někdy sázenými, jindy psanými samotným kreslířem kolem hlav figurek, šlo o stejnou krevní skupinu, či dokonce o zřejmou inspiraci pro Jiráňka.

*) **Jiří Hochman** (*1926 Plzeň) Velké popularity dosáhl jako redaktor a komentátor týdeníku *Reportér* na konci 60. let. Se svou *Kronikou* místodržení v Čechách proslul jako mimořádný satirik. Po srpnu 1968 se nesmířil s nastupující normalizací, nesměl pracovat jako novinář a byl vězněn. Zemřel v USA r. 2012.

V té době ovšem takto na Západě pracovala i řada tehdy nových, dnes klasických autorů „cartoon“. A více než Wolinského z Hara Kiri prostě Jiráňka zcela evidentně „bral“ Jean-Maurice Bosc. Zprvu dokonce i tématicky. Když se Bosc vrátil z „války“ a vyřizoval si účty s armádou i generálem de Gaullem, pustil se do války a generálů i Jiránek. I když to začátkem 60. let „na oko“ vypadalo, že jde o válečné štváče z druhé strany hranic, věděli jsme, že tu hrají roli imbecilů i vojáci naši, Vladimírovi velitelé ze školní a myslím i z poškolní absolventské vojny (tedy pokud ji odsloužil?) A v roce 1968 už se třeboval i do našich soudruhů.

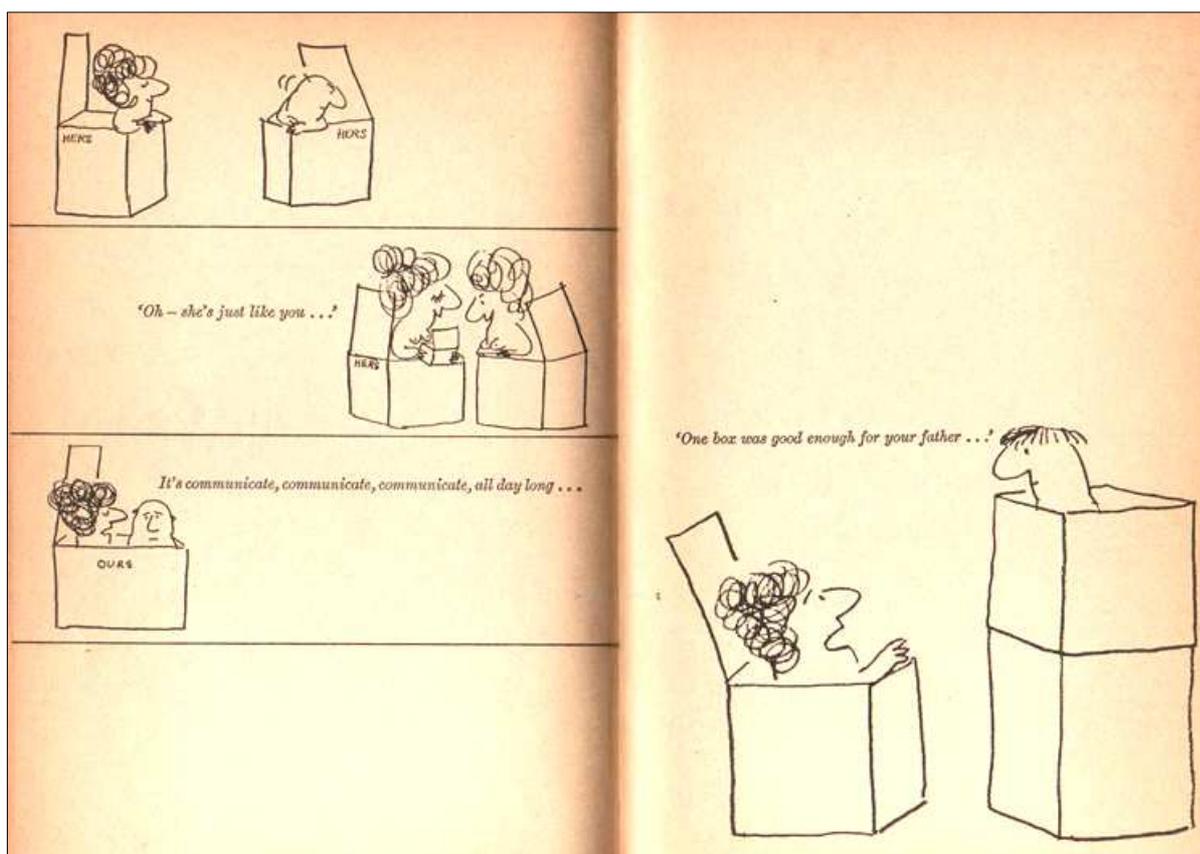

Dnes, kdy už víme, jak se od Bosca (brzy skončil v Antibes sebevraždou) postupně odpoutával (začalo to tématy) a naopak, kolik dost známých kreslířů zase opisovalo od Jiráňka (Brožek, Lochman aj.) také víme, že takové činění bývá pro některé začínající autory typické.

A autoři se k tomu na konci své tvorby s klidem přiznávají. Nedávno kupříkladu Vladimír Renčín kdesi konstatoval, že až teď si uvědomuje jak moc si byly jeho první obrázky podobné s těmi od Jean-Jacques Sempého. Ovšem ani on nebyl rád, když se Hanousek ve svých medailoncích či textech příliš často zmiňoval o jeho pařížském vzoru, Bartáka asi netěšilo, když jsem v prvních textech o něm poukazoval na tvorbu Günthera Canzlera. Jeho čistou drátěnou linku milovali v Nebelspalteru nejen čtenáři, ale i Franz Machler, šéfredaktor. A když už Švýcar ztrácel nápady, měl tak v Bartákovi skvělou náhradu, navíc se sofistikačnějšími pointami, než které prezentoval Canzler. Barták ovšem velmi rychle vybudoval svou známou figurku, která byla nezaměnitelná. Jiní autoři, ale napadá mi vlastně jen René Janoščík, naopak svou inspiraci od začátku přiznávali a hlásí se k ní (těží z ní) dodnes. Po vzoru středověkých mistrů se učí přímo od svých uměleckých vzorů a vždy je uvádějí - Renča se prezentuje jako žák-pokračovatel už zesnulého Jiřího Wintera.

Dnes z dost kuriózního důvodu (vytopená knihovna) vyplavala na hladinu výše zmíněná publikace – dárek od Vladimíra Jiráňka. Dle čísla patří do první stovky mé sbírky a tak rovněž patří k těm dříve hodně listovaným. Ale ani tehdy, kdy jsem porovnával Calmana s Jiráňkem, ani nyní, s moudrostí sběratele, který už může listovat v půldruhé tisícovce dalších svazků, mi anglický tvůrce nepřipadá moc jiráňkovský a Jiráňek moc calmanský. Kvůli lepšímu pochopení tuto dnešní glosu opatřujeme větší porcí ukázek z brožovaného svazku (v United Kingdom tehdy stál 25p 5/- (v Austrálii 0,85 a v Kanadě 1,15 tamních dolarů). Na rozdíl od původně *journalisty* Jiráňka se Calman vyučil na St Martin's School of Art, London. A vyšlo mu dost knížek: „Listujeme telefonním seznamem“, „Bed-Sit“, „Krabice“ a také „Calman a

ženy“. Kreslil pro Významné listy: Daily Express, Observer, Sunday Telegraph i Sunday Times. A také pro BBC TV.

Jestli ještě žije, přežil Jiráňka. Knížka o Calmanovi od Jiráňka zase přežila tragickou zátopu archívu u Hanousků. Patří k suchým, jak se patří na sbírku suchého britského humoristy. (ih)

Kresby: **Mel Calman, Vladimír Jiránek**

Kresbu na předchozí straně s německým překladem dole I. H. poslal s dalšími do redakce týdeníku Nebelspalter, kde pak v roce 1970 vyšla dvoustrana o *Jiráňkovi*. Následovaly obdobné materiály o *Holém a Bartákovi*.

„25“ / ČUK si letos připomíná čtvrt století od založení

KUK do ČUKu! Členství v ČUKu v prvních dvou letech znamenalo pro kreslíře humorných obrázků slušné příjmy. Dnes je pro většinu karikaturistů platících několik stovek ročně přínosem pouze možnost účastnit se spolkových výstav a mít adresu na unijním webu. Tehdy byl členský příspěvek minimální a bonusem nebylo jen běžné publikování v časopisech ČUKu. Vtipy jsme tiskli, krom Kuku a ŠKRTu, také ve „**speciálech**“. Mimo drobného „*Sex-Škrtu*“ jsem navrhl a pak sestavil a vydal dvě zvláštní čísla KUKu o větším formátu a s barevnými obálkami. Tím druhým byl „**KUK za všechny prachy**“ a kresby se věnovaly hlavně penězům, tedy mincím a bankovkám. Před ním samozřejmě dostal přednost „**KUK do postele**“ a - aby bylo vše jasné - s podtitulkem „*Erotikon*“. Plus anoncí obsahu sešitu: „**32 stran – 32 způsobů**“ (a pod tím menším písmem: **jak pobavit čtenáře**). Ve své době to byl první a také velmi úspěšný titul, i když těch asi sedmdesát kreslených fórů bylo spíš vtipných než vulgárně pornografických, jak to pak předváděl *NEI-humor* a kdekdo všude... Měli jsme obě obálky – jak přední, tak zadní - od **Káji Saudka**, čehož si dnes můžeme cenit (zřejmě díky *EmilU Šourkovi*) a také vůbec první komiks začátečníka **Štěpána Mareše**. Ale slušné peníze jsme dali vydělat i radě dnes už málo známých kreslířů. Nebo snad mladším čtenářům něco říkají jména: *Michal Valeš, Jan Chadim, Dan Růžička, Stanislav Mlynář, Jiří Daněk, Petr Šuta, Stanislav Machala, Luděk Zdražil, Pavel Kořan*? Ovšem nechyběly ani hvězdy; námátkou *Mirek Barták, Honza Vyčítal, Vašek Johanus, Dušan Pálka, Vlastík Záborský, Luboš Lichý*... dokonce **Miloš Nesvadba** a vůbec první vtip v KUKu měl tehdy sám velký **Mirek Keme!** Dnes by takový sešit byl prostě událostí – ne pro to téma, ale pro pestrost a kvalitu autorů... A zájem? Během dvou dnů bylo vyprodáno **40 tisíc výtisků!** (ih)

Josef Jeník před deseti lety zachránil pozůstalost po zakladateli firmy Neprakta

Rozhovor **Jaroslava Kopeckého** s **Josefem Jeníkem** (červenec 2015). Nálezce uvádí, že hodně cestoval, byl hromadu let v cizině, studoval. Je ročník 1979.

Jak jste k materiálům z pozůstalosti Bedřicha Kopeckého přišel?

Byl jsem v hostinci „U Hrocha“ na pivu, chystal jsem se k *Brabantovi*. Byl hezký letní den, rok někdy 2004-2005, možná ještě dřív. To jsem ještě bydlel na Malé Straně, než jsem se odstěhoval na Žižkov. „U krále Brabantského“ jsem měl schůzku se starým Topolem a Harapesem u piva a cestou jsem si všiml otevřeného domu, kde je pivnice „U Palcátu“.

Na dvoře stál kontejner, kolem stavební dělníci, hromady nábytku a krámů na pavlači. V kontejnerech s odpadem jsem už dříve našel spoustu zajímavých věcí, a tenhle vzbudil můj zájem, protože jsem měl zkušenost, že cokoliv se na Malé Straně vyhazuje, má vždycky nějakou hodnotu, pokaždé to je nějaký poklad. Zeptal jsem se, zda si to mohu prohlédnout a oni mi řekli, že to není žádný problém, protože to jsou většinou samé staré papíry. To že je nezajímá.

Co vás nejdřív v těch papírech upoutalo?

První, na co jsem natrefil, byla složka s rodnými listy, školními doklady a indexy z vysoké školy; já už dlouho sbírám různé doklady osobní povahy, třeba vanderbuchů, deníků, úředních dokladů. Vytahal jsem z hromady dvě igelitky písemností. Byl jsem nadšený novým úlovkem a zeptal se dělníků, zda mohu zase přijít na prohlídku, protože teď nemám čas.

Když jsem se po návratu domů začal materiálem prohrabovat, zjistil jsem, že by to mohlo být něco zajímavého, a vrátil jsem se druhý den na místo. Chodil jsem tam pak několik dní, natahal jsem domů spoustu písemností a fotografií a také nějaké drobné kusy nábytku a různých předmětů. Všechno se to odehrálo zkraje týdne, mám pocit, že ve čtvrtek jsem už našel dveře do domu zavřené a všude byl klid. Několikrát jsem šel kolem s úmyslem zachránit zbytek věcí před odvozem do spalovny, ale do domu nebylo možné se dostat. Po čase jsem úsilí vzdal a na materiály skoro zapomněl.

Kdy jste přišel na význam svého nálezu?

Jméno *Kopecný*, které jsem si na dokladech přečetl, mi v tu dobu nic neříkalo, po pár dnech jsem zjistil, že je to *Neprakta*, ale až postupně jsem si uvědomoval rozsah toho celého nálezu. Našel jsem nějakého galeristu v Hradci Králové, napsal jsem mu, jestli by o věci o *Nepraktovi* neměl zájem, ale neozval se. Také jsem několik věcí donesl do Náprstkova muzea, včetně lidské lebky, pocházející snad ze sbírek A. V. Friče, ale neměli o nic zájem; mají prý spoustu takových sbírek v depozitářích. Následně, kdekoliv jsem našel nějakou zmínku, hned jsem těm lidem psal, co mám. Chtěl jsem zjistit jejich zájem.

Jak dlouho se svému koníčku věnujete?

Zachráněných pozůstalostí mám doma víc. Většinou si kamarádi, kteří likvidují zařízení bytů po zemřelých, nechávají obrazy nebo jiné domněle cenné věci, třeba flašinet nebo četnickou uniformu... mě zajímají písemnosti. Jsem tím už známý a lidi mě v tom případě volají, dávají echo, a já si ty papíry odvážím. Jeden čas jsem pracoval na třídě papíru. Sice za mrzký peníz, ale odnášel jsem si odamtud úžasné věci, neskutečné poklady. Házel jsem si je vedle sebe do díry a o přestávce, když si šli ostatní zakouřit, já se tím prohrabával a nakonec si to nosil domů. Nedávno jsem takto získal doklady jednoho prvorepublikového četníka *Josefa Jiřele*, úžasné věci od křestního listu až po úmrtí. Říkám: zachránil jsem je, nenechal jsem je umřít!

A posledním impulsem k pátrání po zájemci o život *Bedřicha Kopecného* bylo?

Před několika měsíci jsem se v těch věcech přehraboval; hledal jsem, jaký obrázek bych si pověsil na zeď. Našel jsem pěkné karikatury, což mě povzbudilo zase se těm pokladům věnovat, zkompletovat to.

Tančí „hudební“ Imou

SENSAČNÍ DÍVKÁ V JENČÍKOVĚ TANEČNÍM SBORU. Pol. 2

drfp. — Narodila se pod prežzovými střechemi Malé strany v úzké uličce pod zámeckými schody. Malé holčičce bylo sotva pět měsíců, když dostala zápal mozkových blan. Smrt sice pustila svou oběť po dlouhém zápolení s lékaři, vyrvala jí však sluch a řeč a tak malá *Mánička* nezačala žvatlat v době, kdy začínají jiné děti zápasit se slabikami a neslyšela už nikdy víc máminu ukolébavku.

A přece jí toto neštěstí nevzalo úsměv a nepřipravilo jí o radost z hudby. Prožívá její rytmus, snad vinění tonů rozehřívá tajemně síť nervů. Sotva stála na nožičkách, projevovala neobyčejný smysl pro rytmus. Tančila podle vlastní fantazie, zmocňovala se písně se rty zpívajícího, vnímala melodii, ač neslyšela jediného zvuku. Dali jí tedy rodiče jedinou velikou radost:

Dali jí učit tančit. A tak Marie prošla školou primabaleriny Geitlerové, učila se u *Nikolské*, cvičila akrobaci u *Aubrechtové*. A pak jí přijali do divadla. Byla v *Areně*, v *Tylově divadle*, *Malé operetě*. Tančila ve *Svandově divadle*, tančí ve *Velké operetě*. Ač mladíčká, je celkem již deset let divadelní tanečnicí.

Byla vybrána choreografem *Joe Jenčíkem* do sboru tanečniců a tanečnic, kteří nastudovali *Dvorákovy Slovanské tance*. Spatříte ji mezi nimi. Lze ji poznat jen podle krásné snědé tváře připomínající obličej indické tanečnice.

Jinak tančí přesně, gracesně a dokonale, netušíte, že ouds chtěl jí připravit o radost největší, o touhu vyjadřovat jas a pohodu života, píseň, štěstí i zármutek pohybem a tancem... Marie *Kopecná* je bytostí, která by

Tempo. Praha. Snimek Archiv,

nám měla být příkladem, jak lze zápasit s tvrdým osudem a jak lze s ním zápasit vítězně,

Tolik první informace o nálezu pozůstalosti a jejím zachránci *Josefu Jeníkovi*, jak si to zapsal *Jaroslav Kopecný*, autor doporučené knihy o *Nepraktovi*, psané na základě dlouholetého kompletování *Mistrova* díla a zpovídání *Jiřího Wintera* ještě před jeho smrtí. Autor míní využít nových informací z nálezu také v připravovaném vydání velké monografie „*Neprakta*“ v nakladatelství *Epocha*.

Výstřižky z dobového tisku ilustrující tento text ukazují nejprve výtvarné kousky *Kopecného*; tento poslední patří mezi nejpozoruhodnější. Je to článek o sestře *Bedřicha Kopecného Marii*, zřejmě úspěšné divadelní tanečnici.

Po objevu vzácných archivních materiálů (viz GAG č. 7) pořídil **Jaroslav Kopecný** soupis životopisných údajů o **Bedřichu Kopecném**, jednom z původní dvojice autorů tvořících pod značkou Neprakta. Ze souboru s jeho svolením vybíráme některé základní údaje.

1. 3. 1913 - Bedřich Kopecný narozen ve Vídni.

2. 10. 1931 - Vystaven „Imatrikulační list“ ČVUT v Praze řádnému posluchači vysoké školy inženýrského stavitelství. Studoval v letech 1931/32 a 1932/33.

7. 10. 1936 - Znovu přijat na České vysoké učení technické v Praze jako řádný posluchač oboru inženýrského stavitelství.

4. 4. 1939 - Vysvědčení bezúhonnosti k žádosti o místo ve veřejné službě. B. K. je bydlištěm v Praze III., Thunovská 25, příslušný do Písku.

15. 8. 1939 – 1. 5. 1947 - Disponent fy. *Orientální zajímavosti*, Praha II., Karlovo nám. č.6, Václavská pasáž.

23. 8. 1944 - Pronájem chaty a oploceného lesa na 3 roky v Klínci č.kat. 789 (Anna Laipoldová) se svolením přechodného umístění druhé chaty.

7. 6. 1945 – 31. 12. 1945 - Výjimečná činná vojenská služba (Voj. útvar 5412 Štětí n/L., Ženijní brigáda II. Žen. praporu, 1. žen. roty v Hněvčích) - čet. aspirant (27. 5. 1945), ppor. v záloze (30. 10. 1945).

1. 1. 1946 – 15. 3. 1946 - Dobrovolná činná vojenská služba (Voj. útvar 5412 Štětí n/L.), nadporučík (7. 1. 1946)

1946 - Zaměstnání: soukromý úředník (dle prac. knížky: disponent), zaměstnavatel: M. Tomek

19. 5. 1947 – 2. 10. 1947 - Zaměstnán u sochaře Antonína Žemličky (švagr), Praha VII., Okružní 134.

1947 - Od 6. čísla Svobodného zítřku vychází cestopisná reportáž „Abdul...“ Články s aktuálními názory Sajída Abdula k politické situaci v Československu vycházely ještě v létě 1948.

Srpen 1948 - Do sešitu básní píše text *RAKETA*, označený „*Neprakta step*“.

18. 4. 1949 - Potvrzenka o zaplacení „obecní dávky ze zastavěné plochy č. n. 60 v Klínci.

13. 6. 1949 - Odsouzen na 3 měsíce žaláře pro zločin: §12, čl.1/2 z.č.50/23 Sb. (Nepřekážení nebo neoznámení trestných podniků). Trest odpracoval jako horník ve Středočeských uhelných dolech národní podnik Kladno, na *Dole Zd. Fierlinger* ve Vinařicích u Kladna.

31. 10. -1. 11. 1949 - Mezi pondělkem a úterým byla v chatě v Klínci v osadě Na Pinkousích č.109 založena **firma na kreslený humor NE-PRAKTA**. Od prvního dne zapisuje Kopecný do sešitu pod pořadovými čísly všechny vytvořené vtipy s datem předání kresby do redakce a datem uveřejnění, případně vrácení kresby.

Kresby nosí oba autoři do redakcí společně.

3. 11. 1949 - Do redakce Svobodného slova donesli Nepraktové první tři kreslené vtipy (č. 1 - *Oprava porculánu*, č. 2 - *Nejmenší miniatura*, č. 3 - *Had požral foxteriéra*) a příští čtvrtek (10. 11. 49) dalších 21 vtipů, z nichž č. 4 - **Žirafa na limonádě vyšel v příloze Kvítka 27. 11. 1949**. Vtip č. 3 nabídli 14. 11. v Dikobrazu (bez zájmu) a 28. 11. v redakci MY'49 (rovněž bez zájmu).

20. 11. 1949 - Uveřejněn **první vtip se značkou Neprakta** v příloze Svobodného slova (součást třetí donesené série osmnácti vtipů, předaných redaktorovi Peroutkovi 14. 11. 1949).

6. 12. 1949 - První dva vtipy uveřejněné v Dikobrazu (č. 55 a č. 60).

3. 1. 1950 - Jiří Winter převzal záznamy kreseb a do sešitů vedl veškerou evidenci až do října 1999 (poslední číslo: **28.600**).

6. 1. 1950 - Nástup 3 měsíčního trestu (*Důl Fierlinger* ve Vinařicích)

6. 4. 1950 - Potvrzení o propuštění z věznice – okamžitě nastupuje dobrovolně na šestiměsíční brigádu jako horník. Po skončení brigády práce u firmy Kabát, Praha II., Škrétotva 1.

18. 4. 1951 - Železnorudné doly n. p. Nučice, *Důl Mníšek pod Brdy*, vystavil potvrzení o přijetí B. K. na dlouhodobou brigádu. Přechodné bydliště u ing. Douši, Mníšek pod Brdy.

5. 6. 1951 – 4. 6. 1952 - Podle I. části dekrety č.88/1945 Sb. O všeobecné pracovní povinnosti ve znění zák. č.175/1948 Sb. Přidělen k práci u JD Jáchymov (Akce „A“) jako brigádník

19. 2. 1952 až 16. 12. 1953 - **Přestávka 22 měsíců v tvorbě vtipů**: č. 675 a 676 předány do redakce Sv. slova 19. 2. 1952 (nezájem), č. 677 - 688 předány do Sv. slova 16. 12. 53 (rovněž bez uveřejnění). **Kresby** č. 685, 686 a 688 **otištěny v Mladé frontě až 4. 12., resp. 24. 12. 1955.**

27. 7. - 9. 8. 1957 - Kopecný je s novomanželí Wintrovými na svatební cestě v Karlových Varech.

1954 - Zaměstnán u firmy Pozemní stavby, Praha-Hrad.

1968 - B. K. si v říjnu zapisuje své pocity z nějaké křivdy (... *není podstatné, že mě zase oloupil...*), způsobené mu J. W. Zároveň přikládá lístek s „*remiscencí z května 1967*“ v níž si stěžuje, že J. W. bez jeho vědomí vzal „kšeft“ v Červeném kříži, který předjednal s M. Bauerem a F. Přibílem.

25. 10. 1972 - Hospitalizován na lůžkovém oddělení OÚNZ v Praze 1, II. Poliklinika, Malostranské nám. 15.

1. 11. 1972 – Bedřich Kopecný umírá. Pohřeb v pondělí 6. 11. 1972 ve 12 hodin v krematoriu v Praze-Strašnicích. Urna uložena do rodinného hrobu na Šáreckém hřbitově u kostela sv. Matěje v Praze 6 - Dejvice.

- Když to člověk začne orat, je s tím velké vlázení po redakcích a stejně to pak nic nesype.

Manželství má tu výhodu, že člověk není sám, a nevýhodu, že člověk není sám.

Příbuzenstvo Bedřicha Kopecného

Otec: Sylvestr Kopecný. Narozen 5. 8. 1881 v Písku. Zemřel **28. 11. 1953** v Praze. Byl voják, in memoriam povýšen na majora. Naposledy bytem: Praha III., Prokopská 10.

Matka: Eleonora Kopecná. Narozena 1885 v Rakousku. Poslední bydliště: Praha 1 - Malá Strana, Míšeňská 8. **Zemřela 8. 3. 1971** ve věku 85 let v Praze.

Starší sestra: Sylva. Narozena 1910 v Písku. Manželka sochaře a kameníka Antonína Žemličky. **Zemřela v r. 1986 v Praze.**

Mladší sestra: Marie Kopecná. Narozena r. 1918 ve Vídni. **Zemřela v r. 2002** v Praze. Hluchoněmá tanečnice, fázařka animovaného filmu ve studiu Bratři v triku. Naposledy bytem v Praze 1, Thunovská 16.

Kresby: **Neprakta** (na předchozí stránce: první vtip signovaný „nep“. Na této stránce: nahoře autoportréty - Nahoře nápad a kresba: *Bedřich Kopecný*. Dole kresba: *Jiří Winter*)

Jak a kdo co v tisku píše o humoru, legraci, zábavě, smíchu, komice, šaškárně, taškařici, satíře, žertu, vtipnosti anebo dokonce o píč..ině? Doma i v blízké či vzdálené cizině? Tu je pár kousků, které jsme pro tento e-GAG z novin vytunelovali...:

Sranda musí být...

MfDNES: Co vulgarita v obecné češtině? Je jí více? U dívek a žen se to zdá jasné.

K. O.: „Děvčata asi dnes opravdu mluví hůře než stejné staří kluci. Ale ono se vnímání, co je sprosté, posouvá. Když jsem za svého dětství před babičkou vyslovil slovo **sranda**, byl z toho menší skandál. Dnes už původ toho slova nikdo nevnímá, znamená **legraci**. Pro dnešní náctiletá děvčata, jak se zdá, se už podobně desémantizovalo i slovo píča – a napište to prosím bez vytečkování (...) Pro mladé dívky, které se tak mezi sebou označují, zřejmě ztratilo původní význam a v určitých kontextech už může znamenat skoro něco jako kámoška.“

MfDNES: Prý bude také povoleno oslovování prvním pádem, tedy nejen pane Olivo, ale i pane Oliva?

K. O.: To určitě ne, v kultivovaném prostředí bude i nadále možný jen pátý pád, pane Bibene.

Martin Biben: rozhovor s **Karlem Olivou** „o současné češtině“, MfDNES, 24.8. 2015

Kresba: **Vladimír Renčín** (MfDNES)

Brno. To prudící město chtějí úplně odříznout

Plánujete výlet do Brna? Holé šílenství. A z Brna? Ten stejný děs (...) Nutné je počítat s tím, že vás zastaví anebo zpomalí cedule *Musíme to opravit* a k tomu **smajlík**, který v tu chvíli nemůže nikomu připadat **vtipný**. (...) *“Někdo by si mohl myslet, že na Třebíč je tam skulina, takže to uvedeme na pravou míru – není tam skulina,”* **vtipkují** lidé na sociálních sítích a uzavírky kolem Brna přirovnávají k historickému obléhání města. Na facebooku se objevila mapka s uzavírkami silnic ze všech možných stran a k tomu text: **1421 - Husité. 1645 – Švédové, 1742 – Prusové, 2015 – Ředitelství silnic a dálnic.**

Dobrá zpráva však je, že kolony a uzavírky kolem Brna lidi nejen obtěžují, ale i baví. A to je dobře. Známa věc, že s **humorem** a nadhledem jde tak nějak všechno líp.

Hana Černožorská: *“Zoufalí řidiči...”*; MfDNES z 8. 8. 2015, str. A12

Co psala MFDnes před 24 lety: Nepraš mistrem groteskna

Kulturní stránky úterního vydání přinesly (...) také pozvánku na výstavu **Karla Nepraše**, který je veřejnosti známý především jako autor soch sestavených z nejrůznějších odpadů industriální společnosti. Na zámku Zbraslav byl prezentován Nepraš i jako suverénní kreslíř a **karikaturista**, který se svého času hojně věnoval i **tzv. kreslenému humoru**. V expozici bylo celkem k vidění na šedesát kreseb – počínaje 2. polovinou 50. let až do roku 1990.

Lucie Drahoňovská: "Nepraš, kreslíř a karikaturista", MfD, 13. 8. 2015, "Dnes plus", str. 1

Kresba: **Miroslav Kemeľ** (Právo)

Třiaosmdesátiletý spisovatel: Vtip, ironie, pointy

Často se stává, že když spisovatel dojde fantazie, obrátí se k realitě vlastního života a začne psát paměti. **Tom Robbins** je pravý opak. (...) Chtělo by se říci, že Robbinsovy paměti jsou "samá hláška", kdyby ten termín nebyl tak zprofanovaný různými **stupidními baviči**. Robbins totiž není ani stupidní, ani **bavič**. Přestože je jeho vyprávění o vlastním životě prošívané skvělými **fóry** (...) není v nich ani náznak křečovitě snahy **ubavit k smrti**. Čtenář má pocit, že s ním autor mluví u hospodského stolu a že je prostě **vtipný** sám od sebe. Že to jinak neumí. A v podstatě se neohlíží na to, kolik lidí kolem něj se **směje** nahlas, kolik jen pod vousy a kdo ty "divné kecy" nechápe vůbec, protože mu chybí **smysl pro humor**, nebo třeba, místy, kulturní background, ze kterého občas Robbinsovo **vtipkování** vyrůstá.

Ondřej Bezr: "Tom Robbins v králičí noře", MfDNES 16. 8. 2015

Zachraňovat divadlo Suchého děsně baví

MfDNES: Slavné divadlo Semafor už přežilo šest velkých pohrom (...) Nyní čelí sedmé, zásadně se mu nedostávají peníze na běžný provoz (...) Při předposlední krizi jste připravil **satirické** představení *Děti kapitána Granta*, nyní hrajete hru *Mizina číhá*, jak na ně reagují diváci?

J. S.: „Teď se budu trochu chvástat: kritiky jsou skvělé, lidi se **smějí** od začátku až do konce. I když jsem slyšel: *My jsme se tak dobře bavili, ale ono je to vlastně smutný*. A to jsem chtěl docílit, děláme si **legraci** z vlastní chudoby a tím vlastně informujeme veřejnost o tom, jak na tom jsme. Jitka Molavcová například hraje ztělesněnou *Mizinu*. V *Dětech kapitána Granta* jsme **satirický** hrot namířili na magistrát, protože ten nás tenkrát velice neseriózním způsobem doběhl, když změnil za pochodu grantová pravidla.

Tomáš Šťáskta: Rozhovor s **Jiřím Suchým**, který bojuje o přežití Semaforu, MfDNES, 25.8. 2015

Burani vyrazili do světa

Máma má zvracky, táta má splašky. Tak by vypadal slabikář **humoru** odvozený z **komedie** Bláznivá dovolená. Legenda 80. let se dnes vrací do kin v nové verzi. (...) Michael Phillips z Chicago Tribune dal předělávce slavného titulu čistou nulu s odůvodněním, že „pokud vůbec najdete něco chytrě nacasovaného, **zasmějete se a vzápětí přikrčíte**“. Jde o typ zábavy, kdy se divák **usměje** jen vzácně, a ještě se za to hned stydí. (...) Typizovaná rodinka staví na principu trapnosti. (...) Ale na hledání opravdu **zábavných** prvků aby si divák s mozkem vzal lupu (...) Jinak se **taškařice** točí kolem sexu – méně zkušený si ve slovníku dohledají podrobnosti praktiky zvané v angličtině *rimjob* – a kolem vyměšování všeho druhu. (...) Tatínek si v koupeli splete přírodní léčivé prameny s odpadem plným výkalů, což se do slova a do písmene rozmazává.

Mirka Spáčilová: „Legendární Bláznivá dovolená je zpátky. Bohužel“, MfDNES 27. 8. 2015, str. 14

Zábavná neděle v Rudolfinu patří mezi tradice Dvořákovy Prahy

Vše začne v Praze 20. září. Kromě klasických kvartetních děl mají (Eve Quartet) na repertoáru i různé **vtipné** kousky pro děti, ale také jazz, swing a další žánry. (...) Vrcholem nedělního programu bude vystoupení *Classic Buskers* (...) Dva hudební **komici** předvedou svoji originální hudebně **humornou show** (...) během představení vystřídají okolo čtyřiceti různých hudebních nástrojů, které doplní o specifický **britský humor**. (...) *Classic Buskers* odhalili svůj talent pro **hudební humor**, když se coby nemajetní studenti pokusili vydělat peníze na jízdenky hraním Mozarta v londýnském metru.

Věra Drápelová: „Rodinný den zve na humornou show“, MfDNES, 28. 8. 2015, str. C4

Vtipná přezdívka z „nekorektních“ 70. let – souprava metra zvaná Černá huba

Kampaň, v níž Dopravní podnik přibližuje cestujícím v metru „dopravácký“ slang, má odpůrce. Aktivistku Petru Gelbart rozčilil plakát, na němž je čelo jednoho z vozů metra pojmenováno „černá huba“. „**Úsměv** mi zmizí ze tváře, jakmile přečtu text: Černá huba – vůz metra typu 81-7171. Nevím, jestli se mám **smát** anebo rozplakat,“ píše a dodává, že tak trapnou věc ještě nezažila. (...) Provozní zaměstnanci tak těmto vozům začali přezdívat díky černému čelu, které původní vozy EČS neměly. (...) Gelbart žije v USA.

(bur): „Obrázky v metru pobouřily romskou aktivistku“, MfDNES-Praha, 1. 9. 2015 str. 17

Kresba: **Vhrstí**

Humor v tenisu. A dokonce v tom dámském...

Musíš si to uhrát sám, slyší **Barbara Strýcová**. Zvedne obočí a podívá se na trenéra **Tomáše Krupu**. Pak se oba **zasmějí**. „Bere mě jako chlapa,“ říká tenistka. Oba si zvykají na novou situaci. (...) „Teď jsem v Jiříkovu vidění,“ tvrdí štíhlý chlapík se štíplavým **smyslem pro humor**. „Jsem totálně ztracený. Neznám pořádně jména ani styl soupeřek.“ (...) Po přestupu z mužského do ženského tenisu potvrzuje: „Jsou to dva naprosto různé sporty.“ (...) Nadsázka. **Vtipy**. Rýpnutí. **Ironie**. To všechno se mísí v jejich hovorech. Oba přivykají nové situaci. Dřív Krupa vedl obra Berdycha (196 cm)... „A teď má metrovou holku,“ **žertuje** Strýcová (164 cm).

Karel Knap: „Bára na vojně“, MfDNES z 4. 9. 2015, str. 19

Franz Josef Strauss - opak Bohuslava Sobotky...

V neděli uplyne sto let od narození jednoho z nejvýznamnějších německých politiků, dlouholetého bavorského premiéra **Franze Josefa Strausse**. (...) Straussovi nechyběla politická vášeň, talent a především charisma. Jeho specifická fyziognomie i charakteristický hlas dodnes zůstávají ve veřejné paměti. Byl přesně tou osobností, která dělá politiku živější a barvitější. Mikdy mu nechyběl **humor**, dokázal spojovat přiměřenou dávku arogance s výřečnou lidovostí. (...) V koaličním kabinetu byl v letech 1966–1969 ministrem financí; proslul přestřelkami a **humorným pošťuchováním** s levicovým ministrem hospodářství. (...) Občas se připomíná Straussovův výrok „Raději bych měl ananasovou farmu na Aljašce než být v Německu kancléřem.“ Na Bavorsko hledíme prizmatem válečného dědictví a otázky odsunu (...) Má však pestřejší tvář a tím nemyslím ani *Oktobrfest*, ani šíleného krále *Ludvíka II.* Zrovna *Franz Josef Strauss* se svou srdečností a **vtipem** patřil k daleko typičtějším představitelům tohoto sympatického národa.

Vojtěch Varyš: „Straussovo století“, MfDNES 5. 9. 2015, str. 15

Workshop v Gebinowě

Od 14. do 16. srpna 2015 se v Gębinowě, nad *Jeziorem Nyskim*, ve středisku „*Błękitna Zatok*”, konal *Polsko-Czeski Weekend Satyry i Karykatury*. V „plenéru“ krom známých Po-

láků *Michała Graczyka, Janusza Kożusz-nika, Andrzeja Terleckiego, Sławomira Li-zonia, Jarosława Wojtasińskiego a Bar-tłomieja Belniaka* byli i *Tomasz Wołoszyn* z Německa a *Břetislav Kovarik a Jiri No-vák* z Česka. O akci natočila relaci TVP Opole a najdete ho na adrese:

<http://opole.tvp.pl/21245872/15-sierpnia-2015>

Od 2. září se v *Galerii z Fortepianem ŁDK* v *Łaskim Domu Kultury*, Lask, ul. Naruto-wicza 11, otevřela výstava *rysunků saty-rycznych Sławomira Łuczyńskiego*.

Expozice je přístupna až do konce měsíce září (**viz vlevo**).

Kolaczekův *Shakespeare*

V sále s názvem „*Galeria Zamojska*” v Zamościu koncem srpna otevřeli výstavu „*William Szekspir. Życie i twórczość*”. Výstava představuje díla z *XXX. Międzynarodowego Pleneru Ilustratorów*, jehož se zúčastnilo 27 výtvarníků z Polska, Ukrajiny, Itálie, Slovenska a Ruska.

Výstava se koná ke 450. výročí narození autora *Hamleta*.

Mezi umělci byl také známý karikaturista *Zbigniew Kołaczek*, který tu představil svůj triptych inspirovaný *Shakespearovými Sonety*. Byl i autorem portrétu anglického dramatika, který našli návštěvníci na obálce výstavního katalogu...

(**Viz foto vedle!**)

Manufaktura Satyry v *Żyrardowě* k 170. výročí železnice Vídeň - Varšava

Uprostřed léta se v galerii „*Resursa*” sešla jury VI. polské soutěže „*Manufaktura Satyry. Żyrardów 2015*”. Na téma soutěže „*Koleje. W 170. lecie powstania Drogi Żelaznej Warszawsko – Wiedeńskiej*”, zareagovalo 30 domácích autorů 60 výtvarnými díly. Porota ocenila I. – III. místem *Zbigniewa Woźniaka, Waldemara Rukšce a Piotra Zatorskiho*. Jedenáct dalších autorů získalo zvláštní ceny a čestná uznání. Z nich se *Przemysław Zamojski* z Tarnobrzegu může těšit na samostatnou výstavu v této galerii. (mh)

Novák visí v *Z. G.*

V *Galerii Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C. Norwida* v Zielonej Górze už visí výstava prací z letošního XVII. ročníku soutěže „*Debjut*”. Vybráno bylo **100+1** kreseb z celkem **337** prací od **146** autorů ze **35** států.

A v *Galerii BWA* v Zielonej Górze má výstavu i *Jiří Novák z ČR*. Výstava byla zvláštní cenou udělenou autorovi galerií BWA v této soutěži. Děnísaž obou výstav je plánována na 26. září tr. (mh)

Portugalská soutěž WPC pro karikaturu v tisku je zachráněna!

World Press Cartoon je zásadní a především na poli novinové publicistiky (editorial cartoons) vůbec nejvýznamnější každoroční soutěž o nejlepší karikaturu zveřejněnou v rámci světového tisku. Výstava oceněných vtipů, kterou otevřeli v červenci v portugalském městečku *Cascaí*, jehož starosta **Carlos Carreiras** převzal pořádání této akce namísto dosavadních organizátorů v *Sintře* (viz staré logo!). Stalo se tak po rozhodnutí nového vedení města, které odmítlo pořádat tuto významnou mezinárodní akci (obdobu rozhodnutí jihočeského Písku zrušit tradiční bienále cartoons po zvolení nového zastupitelstva).

Francisco Puñal Suárez, který se zabývá zpravodajstvím o událostech v žánru *cartoons*, poznamenává, že se podařilo zachránit celý projekt jen díky vytrvalosti, odhodlání a organizační schopnosti portugalského karikaturisty **Antonio Antunese**, ředitele salonu. Ten navzdory potížím a překážkám,

kteří představoval bývalý sponzor akce, nakonec dokázal získat podporu orgánů v *Cascaí* a udržel tím naživu plamen života této ojedinělé soutěže.

Porota *World Press Cartoon 2015* se skládala z albánského Agima Šulaje; Španěla Xaquína Marína, Iránce Firoozeha Mozaffariho a portugalských zástupců Augusta Cida a právě *Antonio Antunese*.

Karikatura = nejúčinnější publicistický žánr!

Francisco Puñal Suárez svou zprávu končí zásadní myšlenkou: Dnes, kdy řada tištěných novin a časopisů ve světě končí svou dlouholetou existenci a v těch zbývajících je stále méně prostoru pro výtvarný humor, je existence *World Press Cartoon* ideální příležitostí jak ocenit karikaturu v tisku. Připomenout, proč je univerzálním jazykem, jímž autoři využívají k rychlému účinku svou schopnost kritiky, satiry a ironie. A portugalská soutěž se proto těší z jejich vzácného daru poezie, vtipu a inteligence.

Jména všech oceněných autorů WPC 2015 v Portugalsku najdete v tomto čísle e-GAGu v rubrice „Výsledky“.

V Prištině se hlásí o pozornost Kosovo

Kosovo Cartoon Association v Prištině zorganizovala první mezinárodní výstavu pojmenovanou THUMBI. President spolku karikaturistů Agim Krasniqi ve spolupráci s tureckými cartoonisty připravil výstavu s řádným katalogem – šlo o 75 prací vystavených v červnu v kosovské Národní knihovně v metropoli Prištině.

Na snímku z vernisáže je vidět jak autory a pořadatele, tak pečlivě instalovaná díla ve vstupní hale budovy uvedené kulturní instituce.

Václav Linek v Alcalá

Jediným vybraným účastníkem z České republiky na chystanou velkou **XXII. Muestra Internacional de las Artes del Humor** ve Španělsku. Z půl stovky zemí bude vystavovat několik set výtvarníků (z Polska prošel *Szcepan Sadurski*, ze Slovenska *Vladimir Pavlík*...) Výstavu pořádá od roku 1992 tamní universita a známý Institut humoru Quevedo a jedním z jejich pozitivních prvků je pěkný katalog formátu A4.

Další čtyřka z pětky

Smíchovská pobočka **Městské knihovny** v Praze 5 se nachází na Náměstí 14. října, ale výstava vtipů od dalších čtyř karikaturistů tu vydrží jen do 3. října. Visí tam už od posledního srpnového dne a tak si místní i přespolní návštěvníci mohou prohlížet kreslené vtipy od **Jurkase, Mareše a Morávka** a karikatury od **Hanáka** o něco déle než po jeden měsíc. Jen v neděli tu mají zavřeno, jinak se tu zasmějete každý den od 9 do 19 hodin. Prostě lepší je v tomto směru velká knihovna než lečjaké muzeum... (red.)

Dobrá zpráva – opět s číslem 1

V tuto chvíli **Fedor Vico** kompletuje definitivní obsah prvního čísla nového **Bumerangu**. Pokud mu ho vydavatel nehodí zpátky, vypadá to, že nový satiricko-humorný magazín najdou čtenáři už **v sobotu 3. 10. 2015** - vložený poprvé do deníku **Šport**. Věříme, že si ne jeden slovenský milovník kultury a humoru zakoupí (třeba prvně v životě!) sportovní noviny, aby mohl zkonzumovat a posoudit velkou porci nových - a zdaleka ne pouze sportovních - kreslených vtipů. Na pulty českých trafik sice normálně **Šport** nechodí, ale určitě si ho lze předplatit, tak jako každé zahraniční periodikum. V říjnovém GAGu určitě přineseme o prvním čísle Bumerangu zprávu a nějaký ten obrázek. Zatím se tu ovšem můžeme spíš smutnit než smát – nic podobného dle všeho u nás není na obzoru. (e-G)

Na obrázku: Obálka historického prvního čísla čtrnáctideníku **Bumerang** z roku 1990 s pověstným sloganem v záhlaví: „*Bumerangy všech zemí spojte se!*“ Cena 3,- Koruny (tehdy československé).

FECO / Volby nového **presidenta** budou v červnu 2016

Peter Nieuwendijk
FECO Secretary General

Generální sekretář a spoluzakladatel FECO **Peter Nieuwendijk** z Nizozemska vyzval vedoucí představitelé zemských organizací respektive institucí, které působí ve FECO, aby po potvrzené **resignaci** dosavadního předsedy federace **Bernarda Boutona** z Francie navrhli své kandidáty na tuto funkci. Zároveň žádá, aby mu poslali **do 8. 4. 2016** i své návrhy na oba vicepresidenty této mezinárodní instituce. Volby se budou konat v **červnu roku 2016**, kdy zřejmě bude hotova listina kandidátů a **každý z národních spolků bude mít** ve volbách **dva hlasy**. Své oznámení končí vtipně, když doufá že najde mezi kandidáty “nové” a “mladé” síly...

Na kandidáty ovšem je nutno navrhnout takové karikaturisty, kteří odpovídají alespoň základním předpokladům pro takovou funkci – mohou se krom velkého zaujetí pro takovou službu vykázat též svým uměleckým dílem, znalostí dvou jazyků + schopností pracovat s e-mailem a internetem... -pn-

Originální znění požadavků na uchazeče o funkci presidenta FeCO. Profile: is working in the field of cartoons, speaks minimum 2 languages fluently, can control e-mail and internet).

Příští GAG vyjde pravděpodobně v půlce října jako **číslo 10**. Nezapomeňte si proto v tom období vyhradit aspoň půl dne času na poctivé prostudování textů a posouzení desítek vtipů!

Confucius Caric. & China in the Eyes of Artists Int'l Comp. & Exhibition 2015 - Čína

Oleg Dergačov získal **Grand Prize v Číně 2015**. V obou kategoriích vyhráli ZLATO bezkonkurenční portrétisté z Brazílie. Do soutěže dorazilo 1120 prac ze 70 států, ale není k nalezení seznam zúčastněných. Jenom část prací je na webu: news.gog.cn

World of Confucius:

Grand Prize: Oleg Dergačov / Kanada

Gold Prize: José Raymundo Costa do Nascimento / Brazílie

Silver Prize: Pavel Constantin / Rumunsko

Bronze Prize: Ilya Katz / Izrael

Special Award: Guaico / Kolumbie

Special Award: Martha Barragan / Mexiko

Special Award: Matías Tolsà Montedoro / Argentina

Special Award: Nasrin Abdosheykhi / Iran

Special Award: Krishna KumarYadav / Indie

Impression of China:

Gold Prize: Rock Lane / Brazílie

Silver Prize: Aidarbek Gazizov / Kazachstan

Bronze Prize: Sun Yat / Chinese Movies

Special Award: Agim Sulaj / Itálie

Special Award: Arkady Tzykun / Izrael

Special Award: David Vela / Španělsko

Special Award: Pavel Constantin / Rumunsko

Special Award: Raul Fernando Zuleta / Kolumbie

42. Salao Int'l de Humor de Piracicaba 2015 – Brazílie

Grande Premio de Humor de Piracicaba 2015:

Paulo Sérgio Jindelt / Brazílie (**viz obr. vlevo!**) za velmi zdařilý portrét Francouze **Jean'a Cabut (Cabu)**, jednoho z karikaturistů zavražděných islamisty.

Caricature:

First prize: **Paulo Sérgio Jindelt** / Brasil

Honorable Mentions: **Pablo Lopez** / Uruguay;

Nasrin Abdosheykhi / Iran; **Sergio Goncalves**

Brito / Brazil; **Walter Toscano** / Peru

Cartoon:

First Prize: **Igor Kondenko** / Ukraine

Honorable Mentions: **Konstantin Kazanevsky** /

Ukraine; **Andrey Popov** / Russia; **Atefeh Yaryan** /

Iran

Satire:

First Prize: **Angel Boligan Corbo** / Mexico

Honorable Mentions: **Marco de Angelis** / Italy; **Ludo**

Goderis / Belgium

Subject "Corruption":

First Prize: **Carlos Alberto de Oliveira Paes** / Brazil

Honorable Mentions: **Rafael** / Brazil; **Paulo Sérgio**

Jindelt / Brazil

Special Prizes:

Prêmio Câmara Municipal de Piracicaba: **Lézio Custódio Junior** / Brazil

Prêmio Águas do Mirante: **Laerte Silvino** / Brazil

Prêmio Saúde Unimed: **B.V. Panduranga Rao** / India

V soutěži zaznamenali účast 2984 prací od 661 autorů z 57 států.

Mirek Hajnos uvádí zajímavost: Poštou v obálce přišlo 208 vtipů, ostatní v počtu 2776, přišly e-mailem.

Prohlédnout oceněná díla můžete na: salaointernacionaldehumor.com.br/juri-popular-2015/

11. Int'l Cartoon Festival Solin 2015 – Chorvatsko

Od 20. srpna visí v chorvatském městě Solinu výstava děl z **11. International Cartoon Festival Solin 2015**.

Šest ze sedmi oceněných je z Balkánu, jeden z Belgie.

Grand Prix Solin 2015: **Mojmir Mihatov / Chorvatsko (viz obr. vlevo!)**

Tourist Board prize: **Predrag Babić / Bosna & Hercegovina**

Diplomy: **Cristian Topan (Rumunsko),**

Ivailo Cvetkov (Bulharsko), Liviu

Stanila (Rumunsko), Luc

Descheemaeker (Belgie), Luka

Lagator (Černá Hora)

46. World Gallery of Cartoons Skopje 2015 - Makedonie

FIRST AWARD FOR CARTOON – **Mehmet KAHRAMAN, Turecko**

FIRST AWARD FOR COMIC/STRIP – **Pavel CONSTANTIN, Rumunsko**

FIRST AWARD FOR SATIRIC DRAWING – **Mikhail ZLATKOVSKY, Rusko**

SPECIAL AWARDS – **Agim KRASNIQI, Kosovo – Aleksandar BLATNIK, Serbia - Angelo CAMPANER, Italy – Blaze DOKULESKI, Macedonia – Halit KURTULMUS, Turkey – Louis POL, Australia – Raul Fernando ZULETA, Colombia – Mirko MOLNAR, Serbia – Ross THOMSON, UK – Valeriu KURTU, Germany.**

CICO AWARD – for Macedonian Cartoonist – **Darko MARKOVIČ**

11. Int'l Cartoon Contest „Syria 2015“ - Sýrie

Téma: Cartoon: **The Victory / vítězství - Caricature: Free / volné**

Na adresu Syria International Gallery of Caricature poslalo kolem 300 umělců ze 71 zemí kresby s titulky „The victory“, resp. „Free“. Porota ve složení: Alireza Pakdel / Iran; Haydar Alyasiry / Irák; Mowafaq Farzat / Kuvajt/Syria; Esam Hanafy / Egypt a Najji Benaji / Maroko ocenila tyto autory:

Cartoon section:

First Prize: Mihai Ignat - Rumunsko

Second Prize: Jitet Kuestana - Indonésie (viz. obr.!)

Third Prize: Mohammad Saleh Razmhosseini - Irán

Special Prizes: Afri Diyansyah – Indonésie; Ciosu Constantin – Romaina; Milenko Kosanovic – Srbsko; Paolo Dalponte – Itálie; Samer Alshmarei - Jemen.

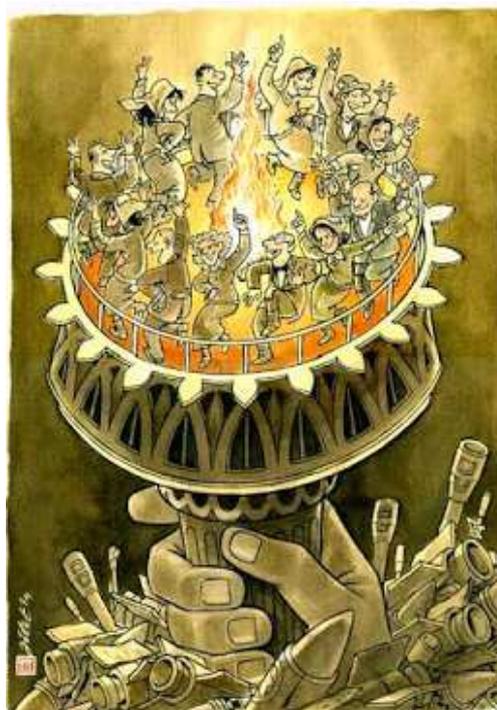
Caricature section:

First Prize: Arash Foroughi - Irán

Second Prize: Guaico – Kolumbie

Third Prize: Walter Alvarez Toscano - Peru

Special Prizes: Emad Salehi – Irán; J. Bosco de Azevedo – Brazílie; Mohammadreza Abbaspour – Irán; Ulisses José de Araujo – Brazílie; Yusef Alimohamadi – Irán

Všechny vítězné práce najdete na raedcartoon

World Press Cartoon 2015 Cascai - Portugalsko

Krom domácího vítěze je mezi oceněnými uvedeno ještě 14 jmen autorů z Evropy. Z **České republiky**, Slovenska, ale ani z Polska, Ukrajiny, Ruska či Chorvatska nemá diplom nikdo.

Tradičně bylo uděleno 10 hlavních cen za vtipy otištěné v uplynulém roce 2014:

Grand Prix: Amdré Carrilho – Portugalsko / Diário de Notícias
Za příslušnou cenou uvádíme: název, autora, stát / Název periodika

Editorial cartoon:

1st prize *Ebola* **Amdré Carrilho**, Portugal / Diário de Notícias

2nd prize *Ebola* **Nikolov Čavdar**, Bulharsko / Pressa Daily

3rd prize *Maidan* **Cost**, Francie / Kpaiha

Gag cartoon:

1st prize *Bez názvu* **Michael Kountouris** Greece / Shedia

2nd prize *Future Special* **Angel Boligán** Mexiko / Conozca Más

3rd prize *Bez názvu* **Mohammad Ali Khalaji** Iran / Jam-e-Jam

Caricature:

1st prize *Messi and Pope* **Francis Cau Gomez** Brazil / A Tarde

2nd prize *Bez názvu* **Dalcio Machado** Brazil / Correio Popular – viz **kresba!**

3rd prize *Xi Jinping* **Riber Hansson** Sweden / Courier International

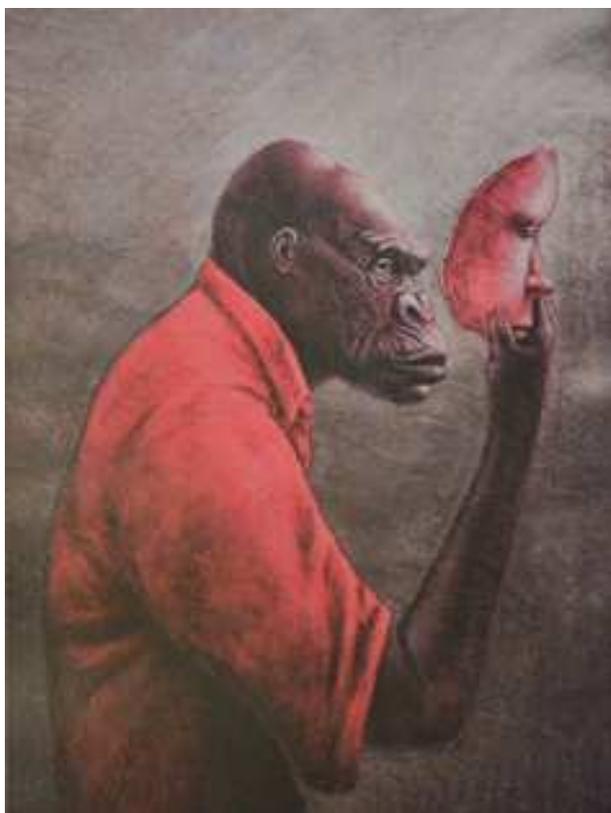
15 autorů získalo čestná uznání:

Angel Boligán - Mexico, Michael Kountouris - Greece, William Rasoanaivo - Madagaskar, Ramachandra Babu - India, Cau Go-mez - Brasil, Cost - France, Trayko Popov - Bulgaria, Marilena Nardi - Italia, Vladimir Stankovsky - Serbia, Santiago - Portugal, Yaser Khanbaray - Iran, Ilian Savkov - Bulgaria, Bruce Mackinnon - Canada, Burkh Fritsche – Germany, Cristina Sampaio – Portugal.

Všechny zde uvedené práce naleznete na webu soutěže:

<http://www.worldpresscartoon.com/docs/41215bd09264d2c3b68a760e7e3c7a5f.pdf>

O změně místa konání (dosud se konala v Sintře) píšeme více v rubrice **Ze světa**.

25. Int'l Festival of „Humor.....at Gura Humorului” 2015 - Rumunsko

1. cena: ex auquo **Marcin Bondarowicz** / Polsko (**viz**) & **Oleksij Kustovsky** / Ukrajina

2. cena: **Grigoris Georgiou** / Řecko

3. cena: **Chen Sun** / Čína

The „George Gavrilean” Prize (pro debutanty soutěže Bucovina):

ex auquo **Henryk Cebula** / Polsko & **Darko Drljevič** / Černá Hora

Special Prize “Sorin Postolache”: **Bianca**

Balasoin / Rumunsko

Special Prize “Viorel Corodescu - LOV”: **Pamfil Horodnic** / Rumunsko

Concours international d'arts visuels „Just for Laughs“ Montreal 2015 - Kanada

Na dvě stě obrázků autorů ze 40 států dorazilo do Montrealu na červencový **the Just for Laughs Festival**. Letošní téma bylo **black humour**.

1st prize: **Armen Hamonangan** (Indonésie)

2nd prize: Nicolae Ionita (Rumunsko)

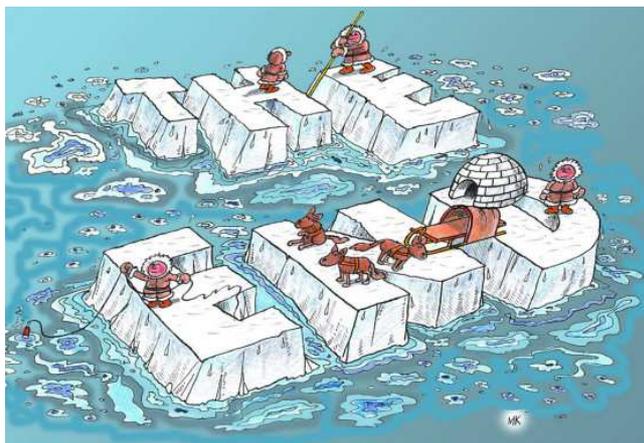
3rd prize ex æquo: Pierre Brignaud (Kanada) a Gelu Pascal (Rumunsko)

Mentions d'honneur / Honorary mentions: Jim Kempkes (Kanada),

Milenko Kosanovič (Srbsko)

(viz **kresba vedle!**) a

Behzad Ghafarizadeh (Kanada)

Propozice / Španělsko, Slovensko, Ukrajina, Brazílie

XIII. Int'l Graphic Humour Cont. on New Technologies Barakaldo Biennial - Španělsko

Téma: Sketchers will send in a scene depicting graphic humour relating to new technologies which impacts on daily life

(**INTERNET, BIOLOGY, SPACE, TELECOMMUNICATIONS, MEDICINE, ETC...**)

and which allows the citizens to reflect on new spheres of scientific progress.

Počet: do 3 prací.

Formát: Works must not exceed a single page, with a format not exceeding 800 x 600 pixels per inch, with a **minimum resolution 72dpi**. None the less it will be convenient to carry out the work initially on an **A3 or A4 format and 300dpi resolution**.

Jazyk: španělština nebo baskičtina.

Přihláška: The participants will register in the web page of the contest and will insert later on their work in format JPG.

Deadline: exclusively through the web page:

www.barakaldo.org/hermes nejpozději **14. 10. 2015**.

Výstava: Virtual Exhibition

The winning artworks and other selected illustrations will be exhibited in the Virtual Museum established for that purpose, by the City of Barakaldo.

Ceny: First Prize – 1.500 €, Second Prize – 1.000 €, Third Prize – 800 €, Fourth Prize – 700 € and Fifth Prize – 500 €.

Co třeba dodat? Personal Data: - Name and Surname - Identity card/ Passport - Address - Town - Postal code - County - Phone - e-mail. **Bank Data:** - SwiftCode BIB - IBAN

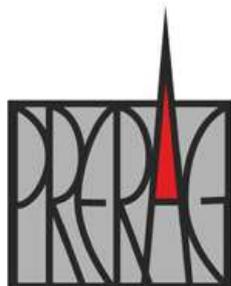
Jury – kritéria pro výběr prací:

a - Quality and artistic relevance of the work: **50 points**.

b - Adherence to the theme of the Competition and to the humorous language pertaining to it: **30 points**.

c - Social and cultural impact of the cartoon in relation to the thematic aspect set out regarding new technologies and their implications for everyday life: **20 points**.

Info: www.barakaldo.org/hermes

PRERAG, združenie
Prešovská rozvojová agentúra

Int'l Cartoon Contest Brain Sneezing 2015 Prešov – Slovensko

Pořádá: PRERAG, association in cooperation with the Government Office of the Slovak Republic: **Brain Sneezing - from kalokagathia to hypochondria and back.**

Téma 2015: ANTI & CORRUPTION

Deadline: 24. 10. 2015

Adresa k registraci: <http://www.cartooneast.com/index/registration>

Počet: maximum 5 originálních prací

Formát: ne větší než A4

Adresa: The works can be sent either online, by filling the electronic application form, or via regular mail, with each work signed on the reverse with the author's name and their address.

Vracení: The rewarded works will become the property of the organiser.

Výstava + vyhlášení vítězů v prosinci 2015 v Prešově

Jury: mezinárodní

Ceny:

1. cena: 500 Eur

2. cena: 300 Eur

3. cena: 200 Eur

+ The competition Jury reserves the right to grant other special prizes or not to grant some of the prizes.

International competition and exhibition "Brain Sneezing - from kalokagathia to hypochondria and back" is financially supported by the Government Office of the Slovak Republic and Embassy of the United States of America in Slovakia.

XV. Cartoon Contest "Independence" Kyjev - Ukrajina

Téma: "Optimisté a pesimisté".

Pouze originály + kvalitní tisky na tvrdém papíru! Práce posílané elektronicky a po e-mailu nejsou akceptovány! Na zadní straně každého díla je nutno uvést: jméno, adresu, telefonní

číslo, e-mail. Spolu s pracemi nutno poslat i vyplněný formulář s fotografií.

Formát: A4

Počet: Neomezený

Uzávěrka soutěže: 30. 10. 2015

Ceny: celkem **16 000 ukrajinských** hřiven. Další ceny od sponzorů.

Katalogy: budou zaslány všem umělcům, jejichž díla budou v katalogu.

Ceremoniál: Výstava nejlepších prací a slavnostního předání cen se bude konat v Kyjevě.

Výsledky budou zveřejněny na webových stránkách: www.cartoon.org.ua.

Výherci budou informováni zvlášť.

Adresa:

Асоціація карикатуристів А/я 185, Київ, 03142, Україна

www.cartoon.org.ua, e-mail: kazanchev@ukr.net (Константин Казанчев).

Cartoon Association A / I 185, Kiev, 03142, Ukraina

www.cartoon.org.ua, e-mail: kazanchev@ukr.net, tel: +38 063 578-0482 (Constantine Kazanchev)

1. mezin. soutěž kresleného humoru „Videnie nevidenia i videnia“ Nitra - Slovensko

Pořádá: Non-profit organisation SINA Nitra n.o.

Téma: „*Seeing of the Unseeing – and seeing*“

Kreslený humor o lidech se ztrátou zraku i o vidění a zraku vůbec

Poznámka: Nemějte obavy ze vtipů na toto téma.

Příklady, jak na to, najdete na webu pořadatele.

Kategorie:

A category – nad 18 let

B category – do 18 let

Počet: max. 2 práce

Formát: volný, nejlépe **A4** ale ne víc než **A3**

Označte vzadu kresby jménem a adresou autora

Vracení: Oceněné zůstávají pořadateli, ostatní jen na vyžádání soutěžícího.

Uzávěrka: 30. 10. 2015

Adresa: SINA Nitra n.p.o., Nedbalova 540/17, 949 11 Nitra, Slovensko

Ceremoniál: Výstava a vyhlášení výsledků bude v divadle Andreje Bagára v Nitře

Ceny A:

1. cena: Zlatá duhovka a 300 €

2. cena: Stříbrná duhovka a 200 €

3. cena: Bronzová duhovka a 100 €

Ceny B:

1. cena: Zlatá duhovka a věcný dar

2. cena: Stříbrná duhovka a věcný dar

3. cena: Bronzová duhovka a věcný dar

Katalog a kalendář na rok 2016 dostanou vybraní autoři. Organizátoři vyberou díla pro kalendář.

Kontakt: hovoriaciweb@gmail.com / www.hovoriaciweb.sk

Josef Zbranek, n.p.o manager

**VIDENIE NEVIDENIA
- I VIDENIA
súťaž kresleného humoru**

Salão de Humor Gráfico „Cesty humoru“ Sete Lagoas - Brazílie

Téma 1. ročníku je vlastně jazykovou hrou **"AG, UAI"**, inspirovanou básní *Carlose Botelho*

Deadline: 15. 9. 2015

Celé propozice v originále najdete na www.festivalveredasdehumor.com.br – kde je též formulář přihlášky a uvedeny různé možnosti zaslání prací.

Trofej o výšce 30 cm bude předána vítězným umělcům, jejichž práce budou vystaveny na výstavě v 1. sálu Grafického humoru ve 4 kategoriích plus Cena publika. Kromě trofejí bude rozděleno mezi finalisty přes **20 000 reais**.

Pár vět pořadatelů k tématu: Festival **"Cesty humoru"** – název je inspirovaný regionální pozemní symbolikou průkopnických cest: Tudy procházeli průkopníci napadení lupiči při hledání bohatství. Na tomto území, jako v románu od Guimarães Rosa, v městě Sete Lagoas začala vznikat nová kultura s osobitým uměním. V této souvislosti bychom chtěli integrovat a oslavovat prostřednictvím festivalu jednu z nejpobulárnějších a prostých forem uměleckého vyjádření. *"Paths festival humoru: Sete Lagoas"*, má za cíl zapojit místní komunitu spolu s umělci do outdoorové aktivity v kulturních centrech města – vtáhnout všechny do umění na náměstích, v ulicích a uličkách.

Akce zahrnuje i dokončení prvního sálu Grafického humoru, který bude expozicí s díly renomovaných umělců v této kategorii umění, ve všech jeho podobách a směrech. Sál má seznámit veřejnost s díly účastníků soutěže i s jejich hodnocením odbornou porotou.

